

Elektronowa mikroskopia skaningowa ze zmienną próżnią

Principles and Practice of Variable Pressure/Environmental Scanning
Electron Microscopy

Debbie Stokes, John Wiley & Sons, 2008

- **LV-SEM – Low Vacuum Scanning Electron Microscope**

Ciśnienie gazu od 0 tora do 1 tora (0 mbara do 1.33 mbara)

- **E-SEM – Environmental Scanning Electron Microscope**

Ciśnienie gazu od 1 do 20 torów
(1.33 mbara – 26.6 mbara)

- **VP-SEM – Variable Pressure Scanning Electron
Microscope**

Ciśnienie gazu od 0 do 26.6 mbara

Table 5.1. Basic Gas Pressure Definitions

$$1 \text{ atm} = 760 \text{ mm Hg} = 1 \text{ bar}$$

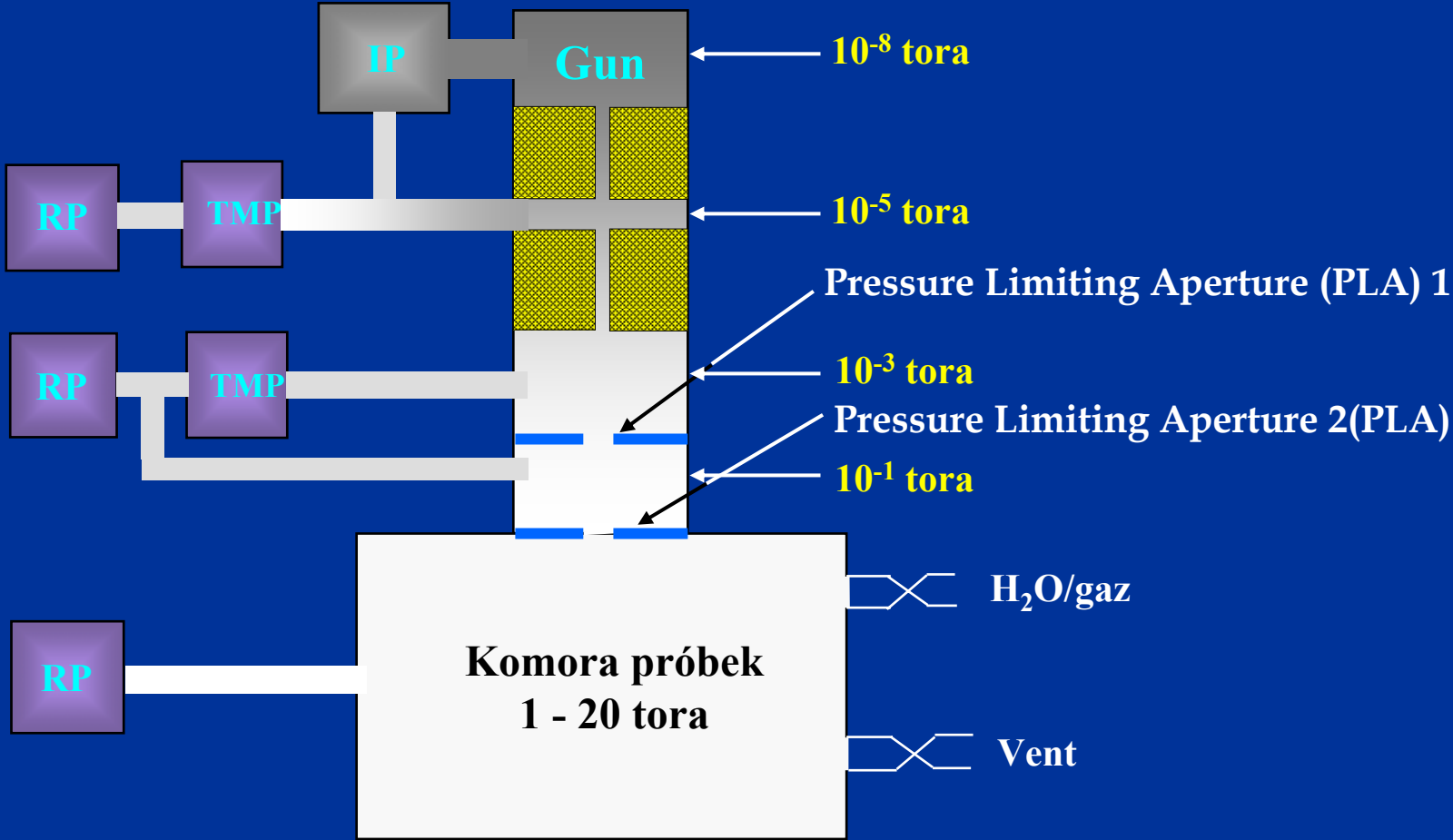
$$1 \text{ torr} = 1 \text{ mm Hg}$$

$$1 \text{ torr} = 133 \text{ pascal (Pa)} = 1/760 \text{ atm}$$

$$1 \text{ mbar} = 1/1000 \text{ atm} = 0.76 \text{ torr} = 100 \text{ Pa}$$

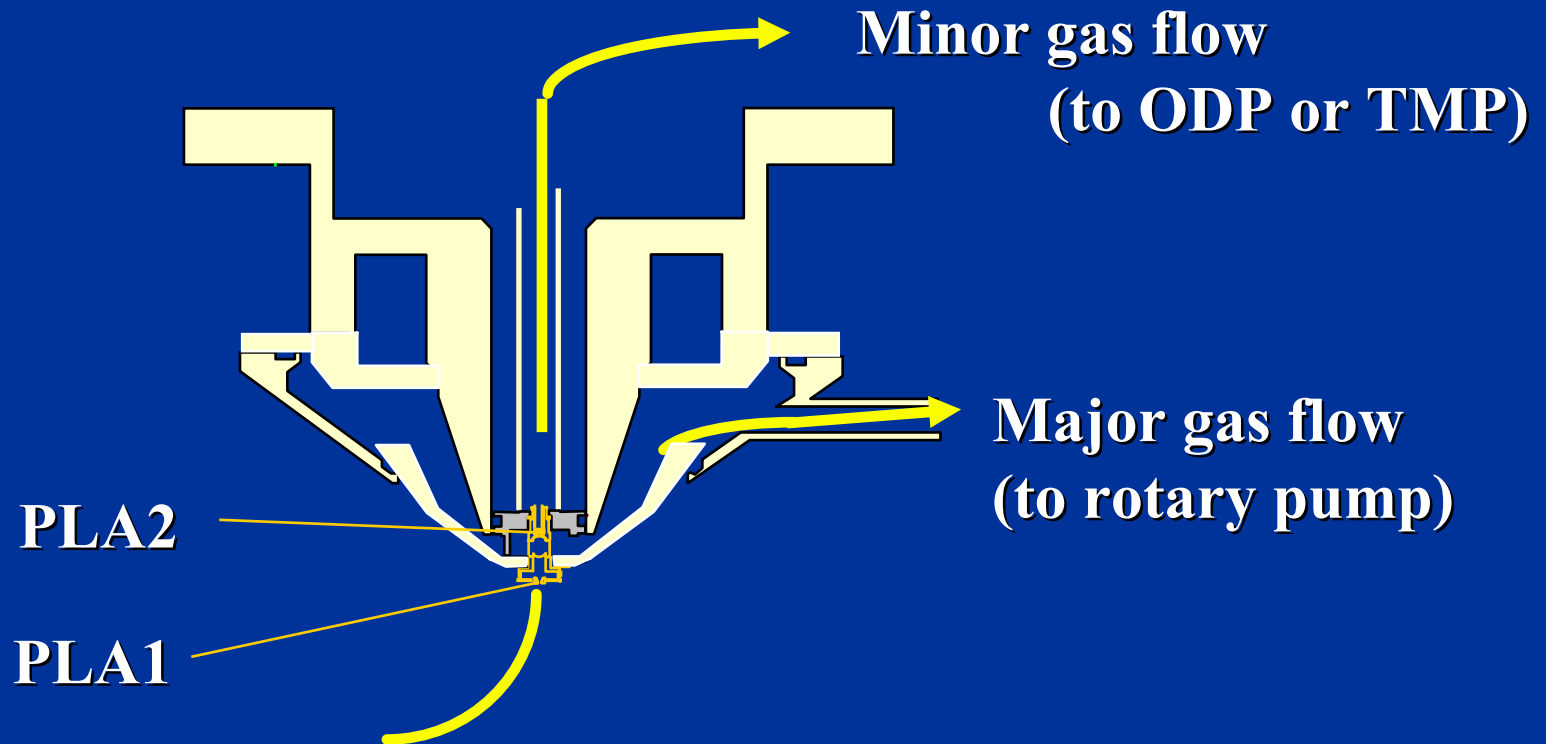

ESEM

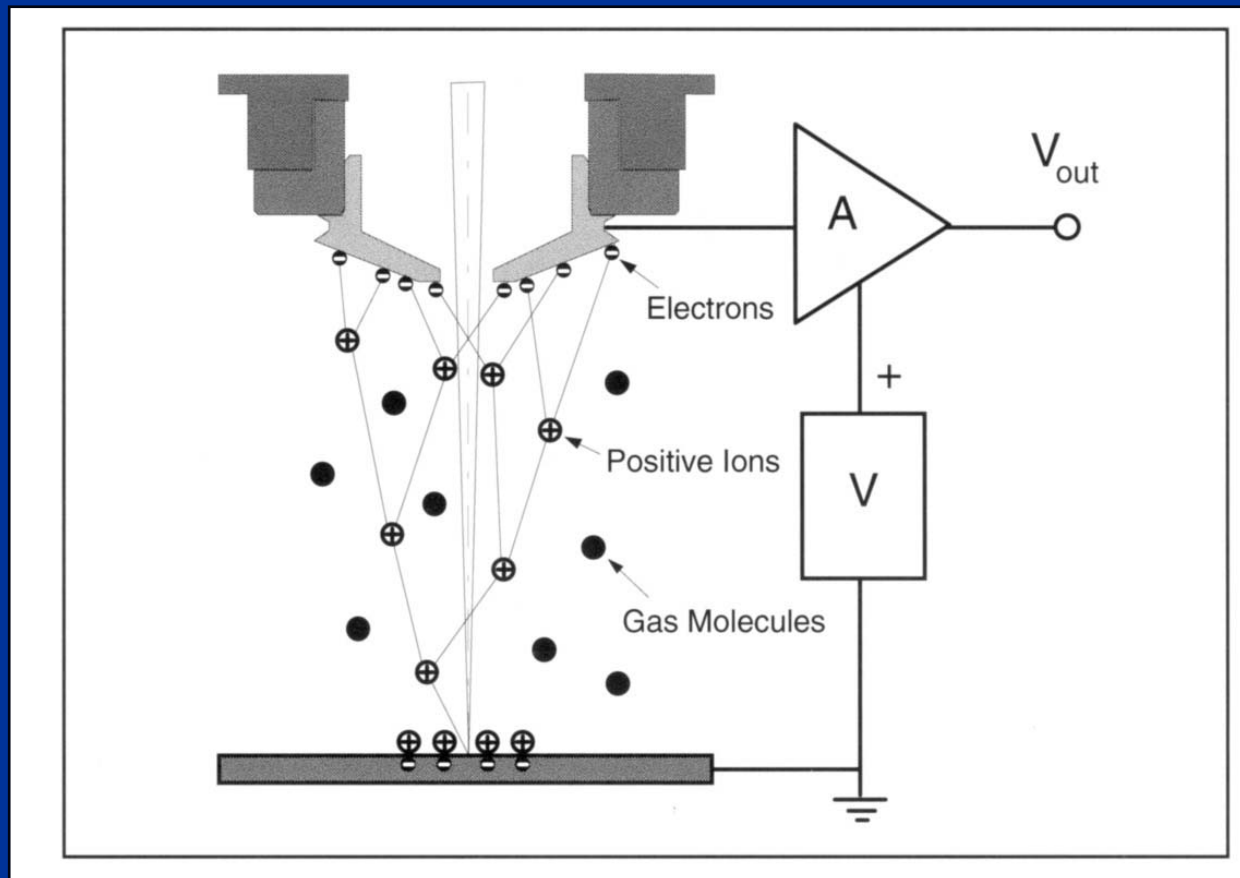
Pumping system of ESEM

Emission area: **min. 10^{-5} Torr**

Gas flow from chamber
max. 50 Torr

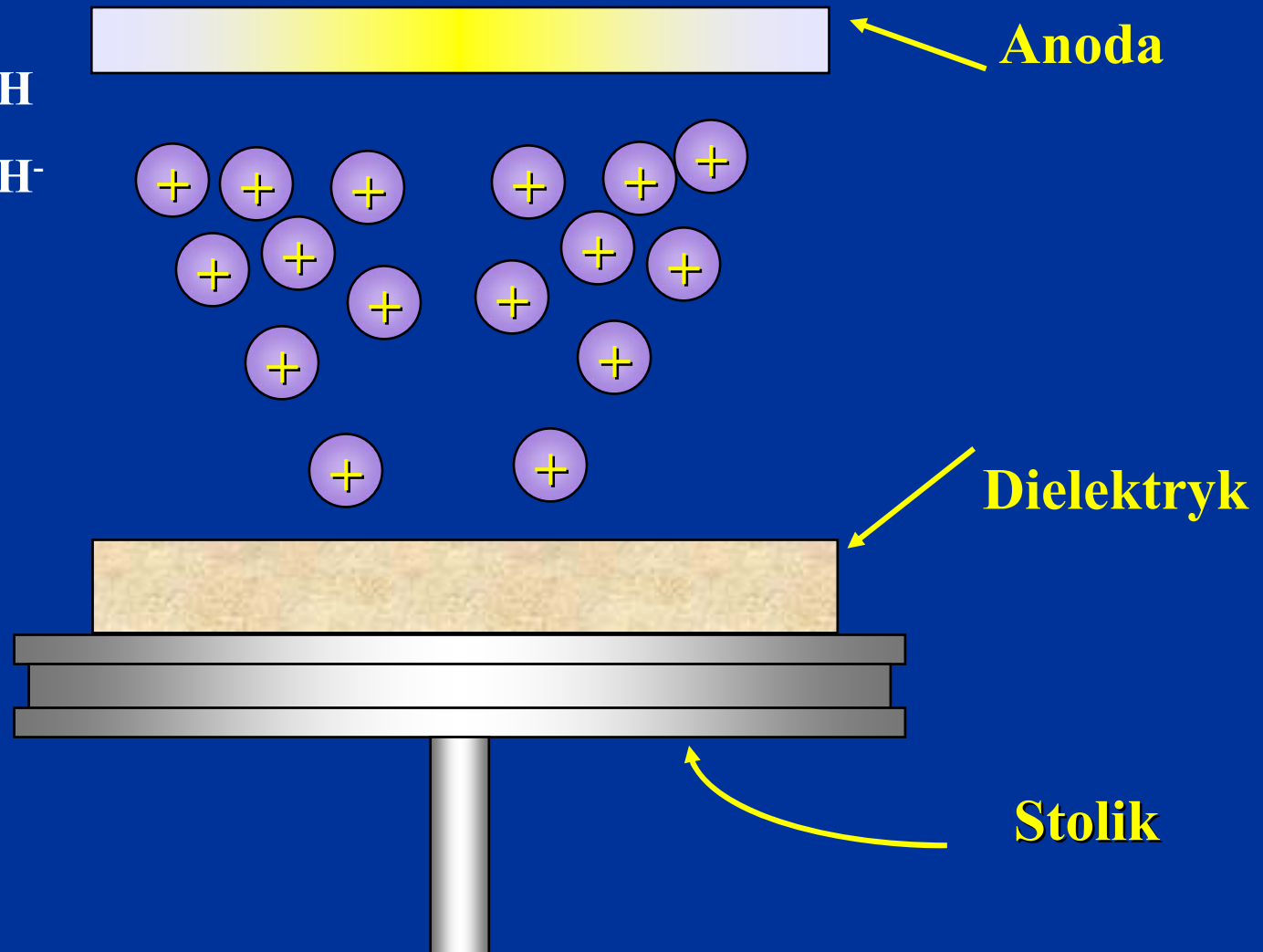
Detektor GSED (gaseous secondary electron detector)

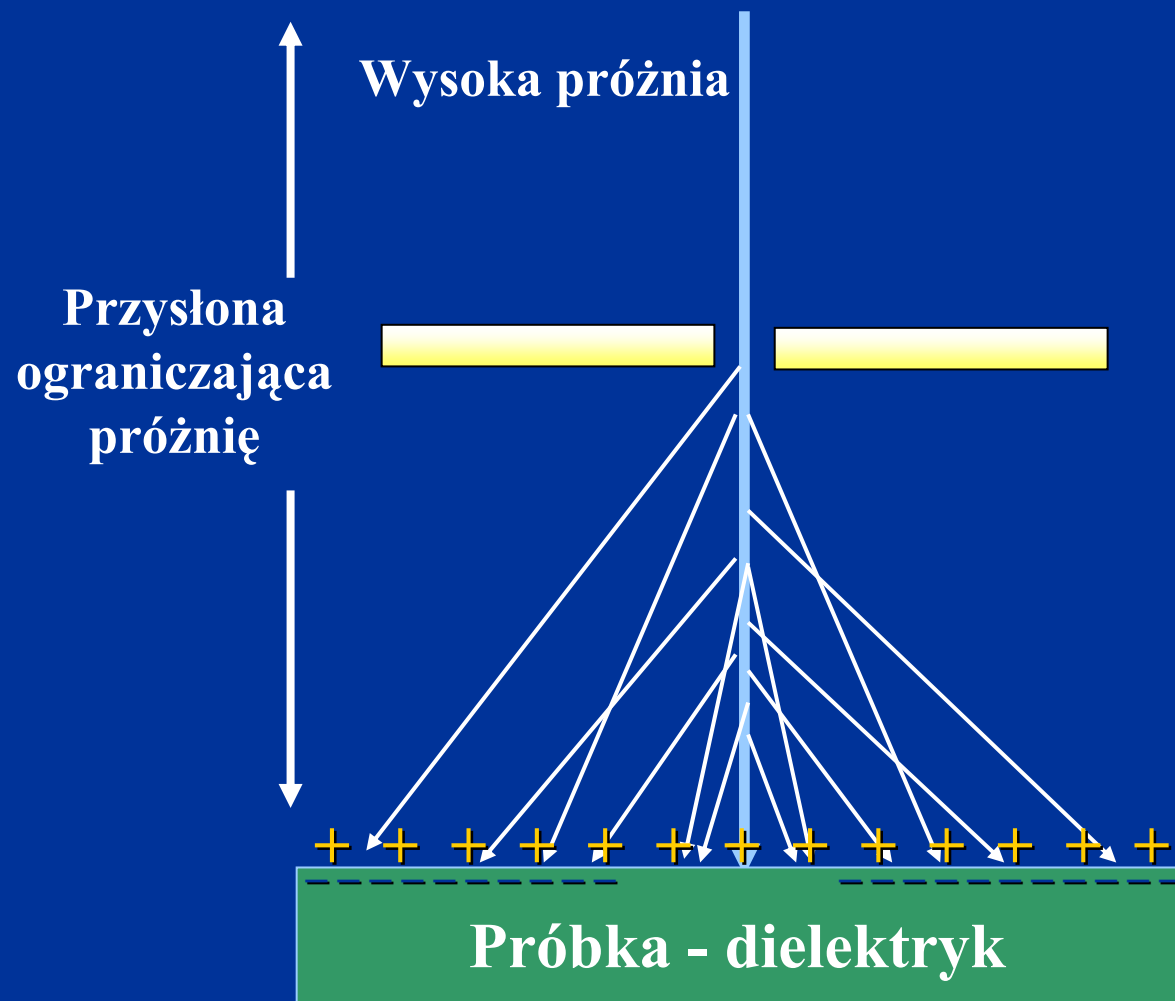
Niska próżnia

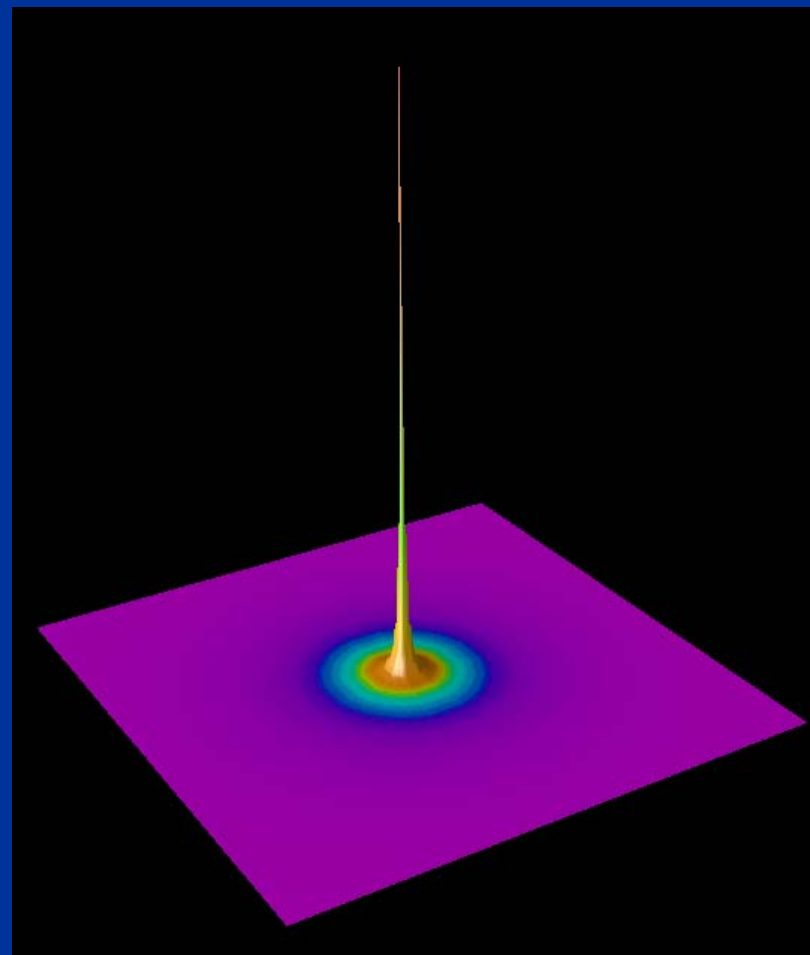
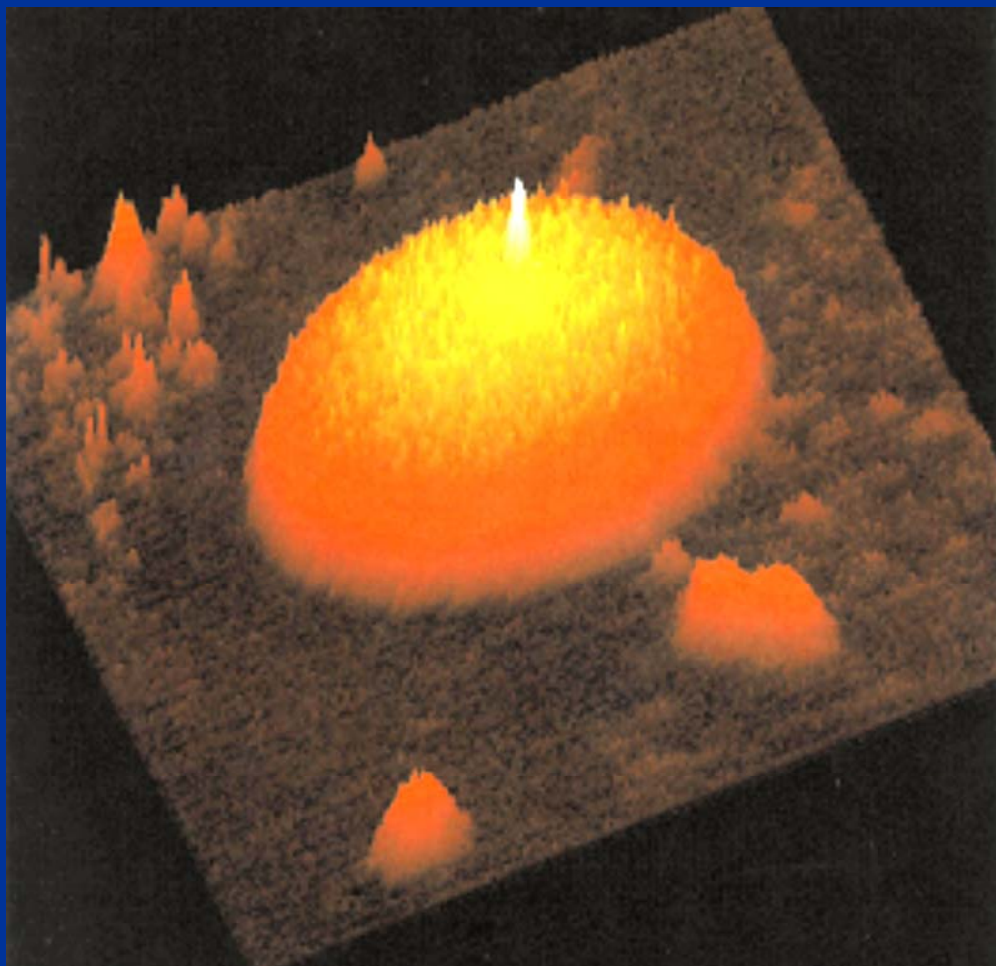
Molekuły H_2O rozpadają się na wolne rodniki lub jony

Brak przewodnictwa elektrycznego „Skirt effect”

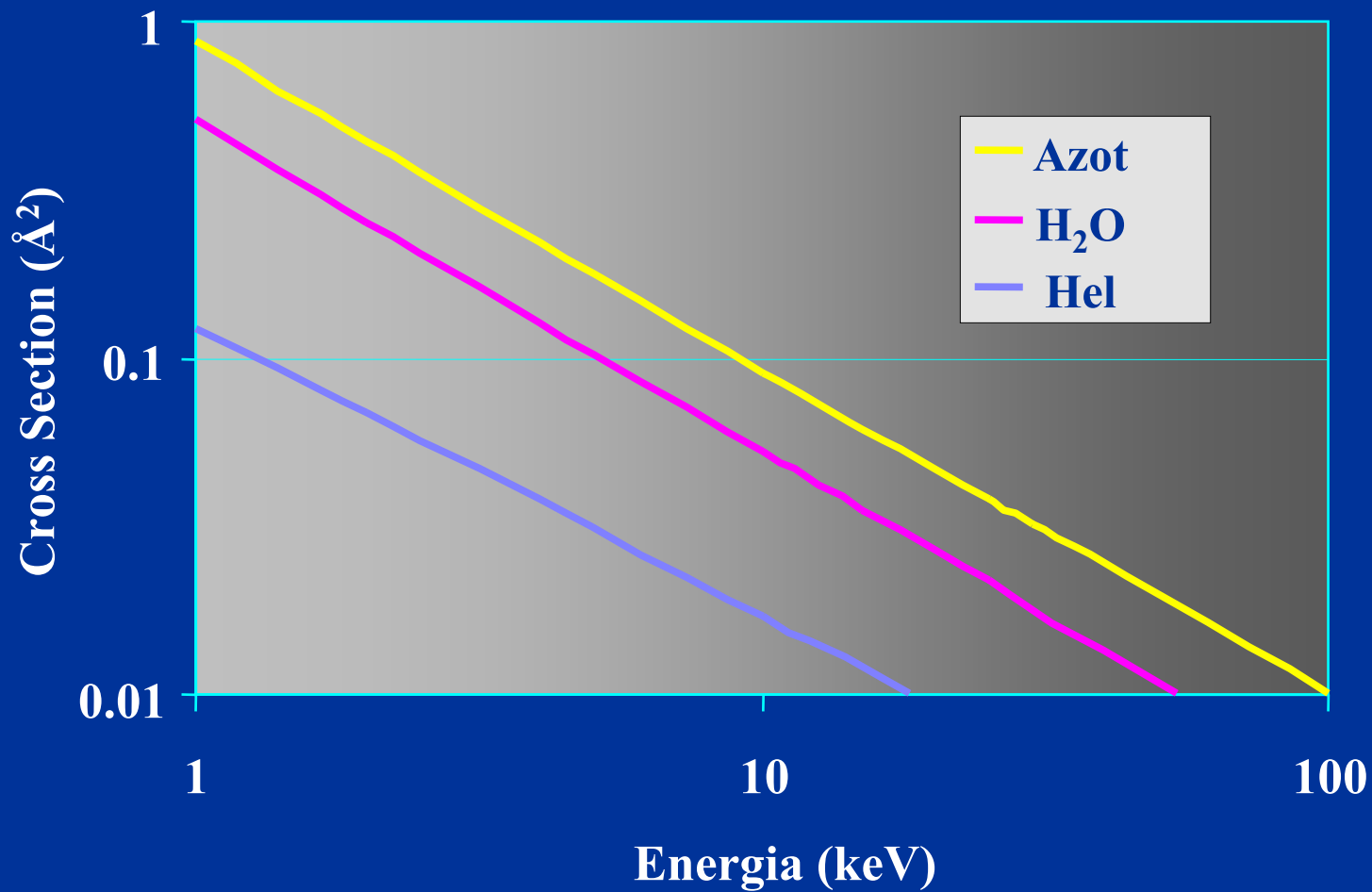

Brak przewodnictwa elektrycznego „Skirt effect”

Przekrój czynny na rozpraszanie elastyczne

Rozpraszanie poza wiązką

$$f = e^{-\sigma Pd/RT}$$

f - liczba elektronów w wiązce:

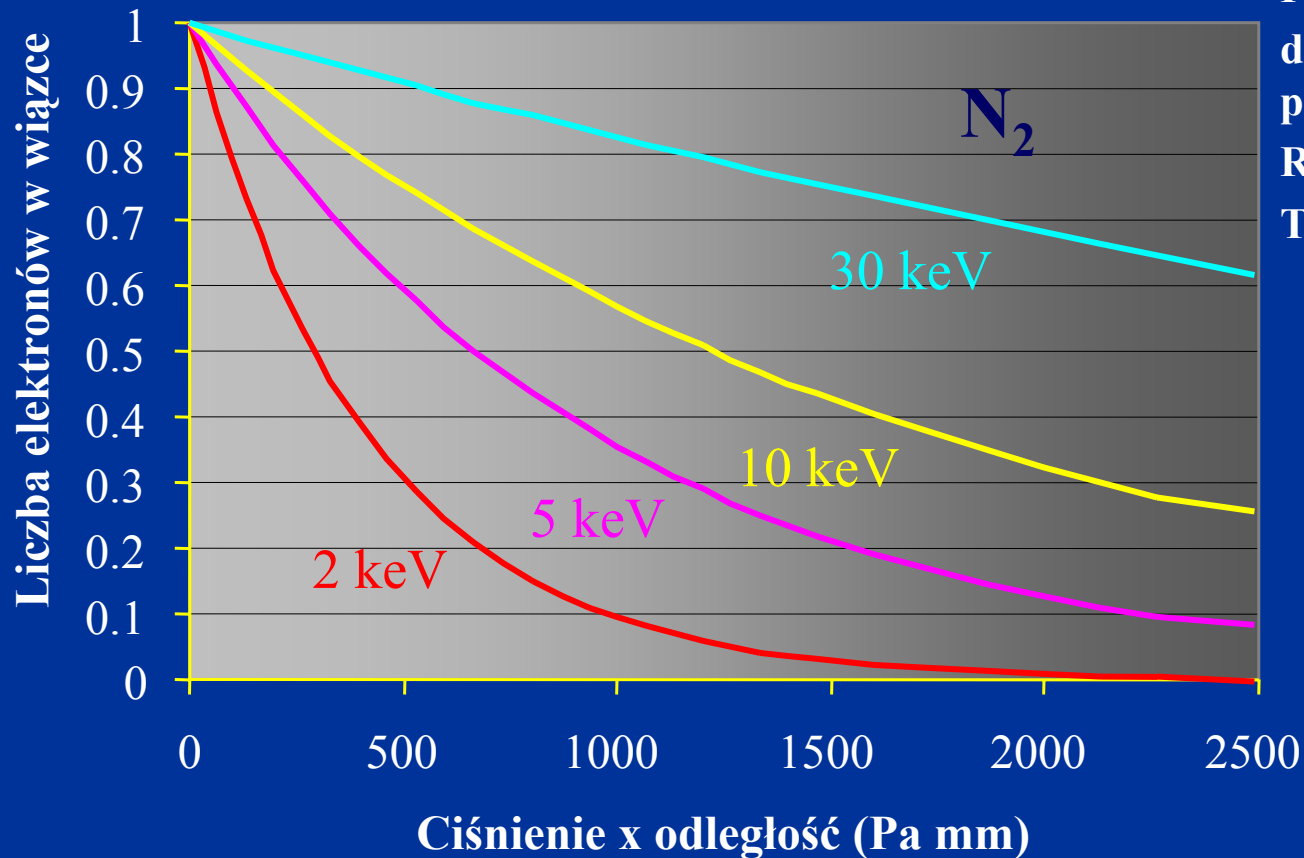
σ - przekrój czynny na rozpraszanie

P - ciśnienie

d - odległość: PLA - powierzchnia próbki (GPL)

R - stała gazowa

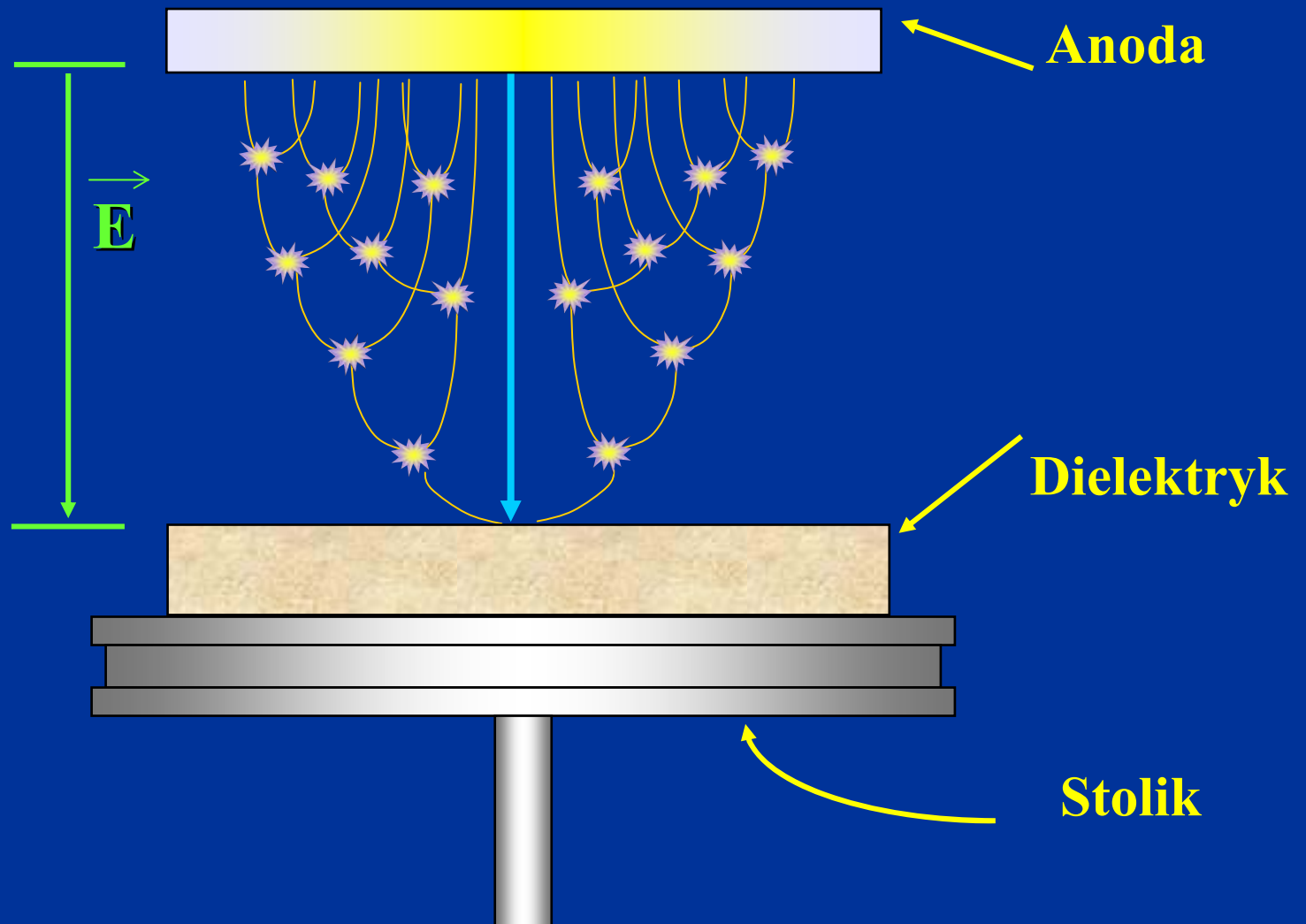
T - temperatura

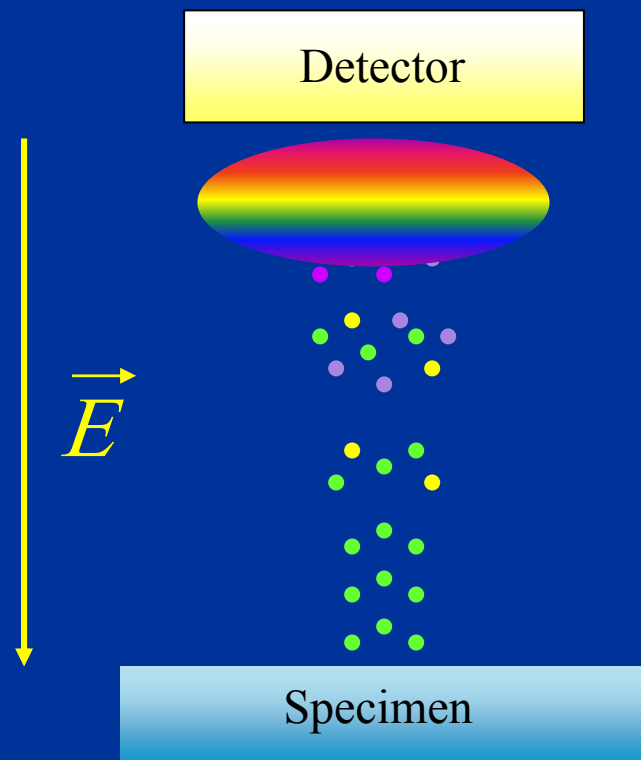
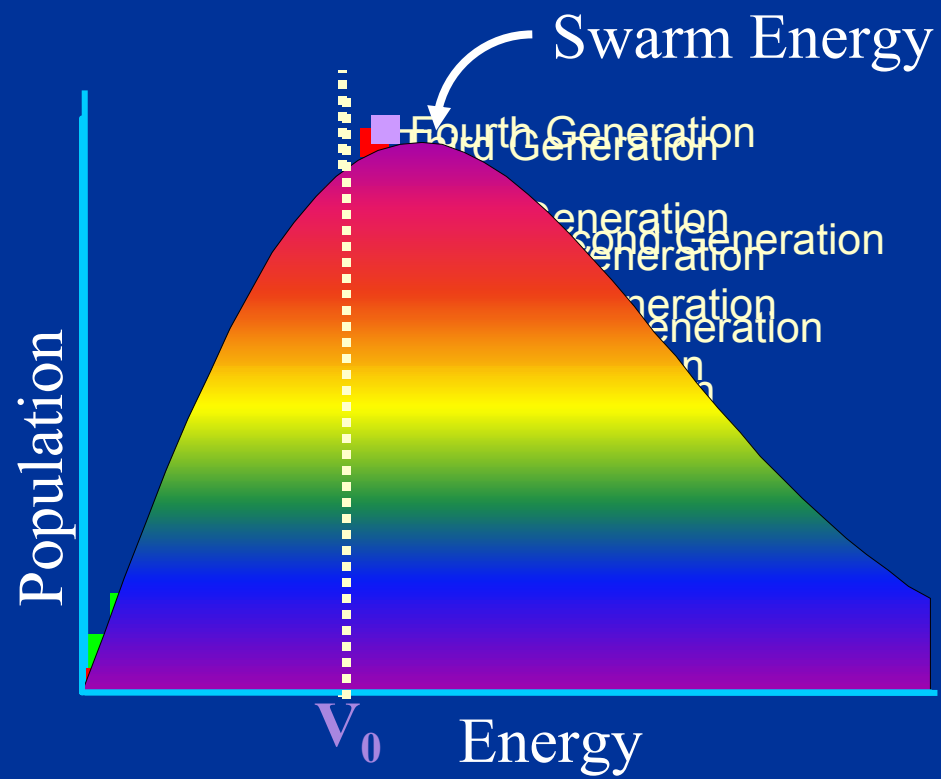

Aby ograniczyć „skirt effect”

- **Możliwie najniższe ciśnienie gazu (optymalnie 0.2 – 0.3 tora)!**
  - **Najmniejsza odległość: PLA – próbka (ograniczenie drogi elektronów w gazie)!**
  - **Stosowanie wysokich energii elektronów wiązki!**
- **Obrazowanie:**
- **Nie wpływa na obraz: „skirt” dodaje prawie równomierne tło**
  - **Zdolność rozdzielcza określona jest przez średnicę wiązki elektronowej**

Wzmocnienie kaskadowe

Wzmocnienie kaskadowe

- Wzmocnienie sygnału G rośnie z odległością d od próbki:

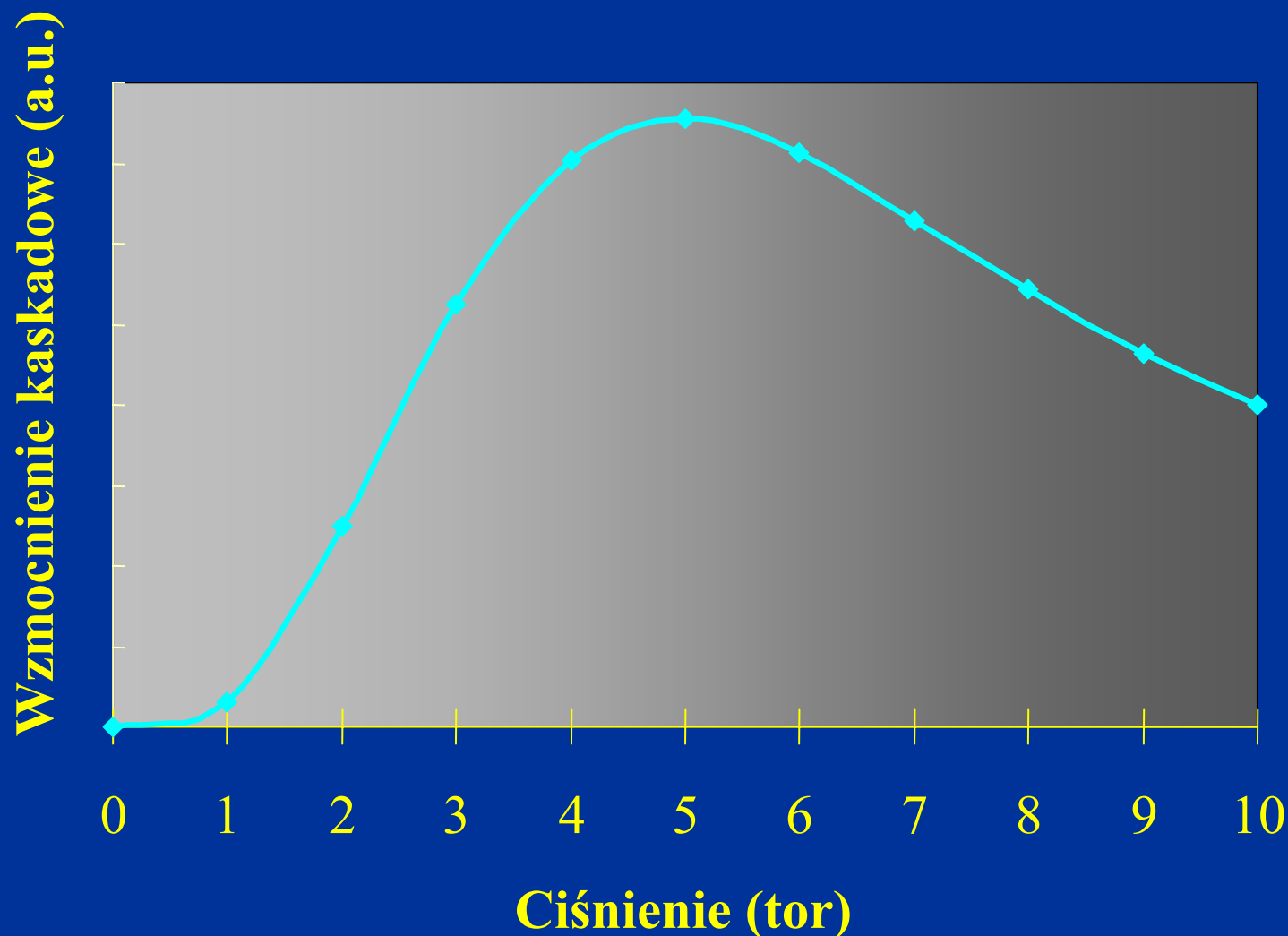
$$G = e^{\alpha d}$$

- oraz z „wydajnością wzmocnienia” α

$$\alpha = AP e^{-BPd/V_0}$$

gdzie: P – ciśnienie gazu, V_0 - przyłożone napięcie do detektora,
and A & B - stałe zależne od rodzaju gazu

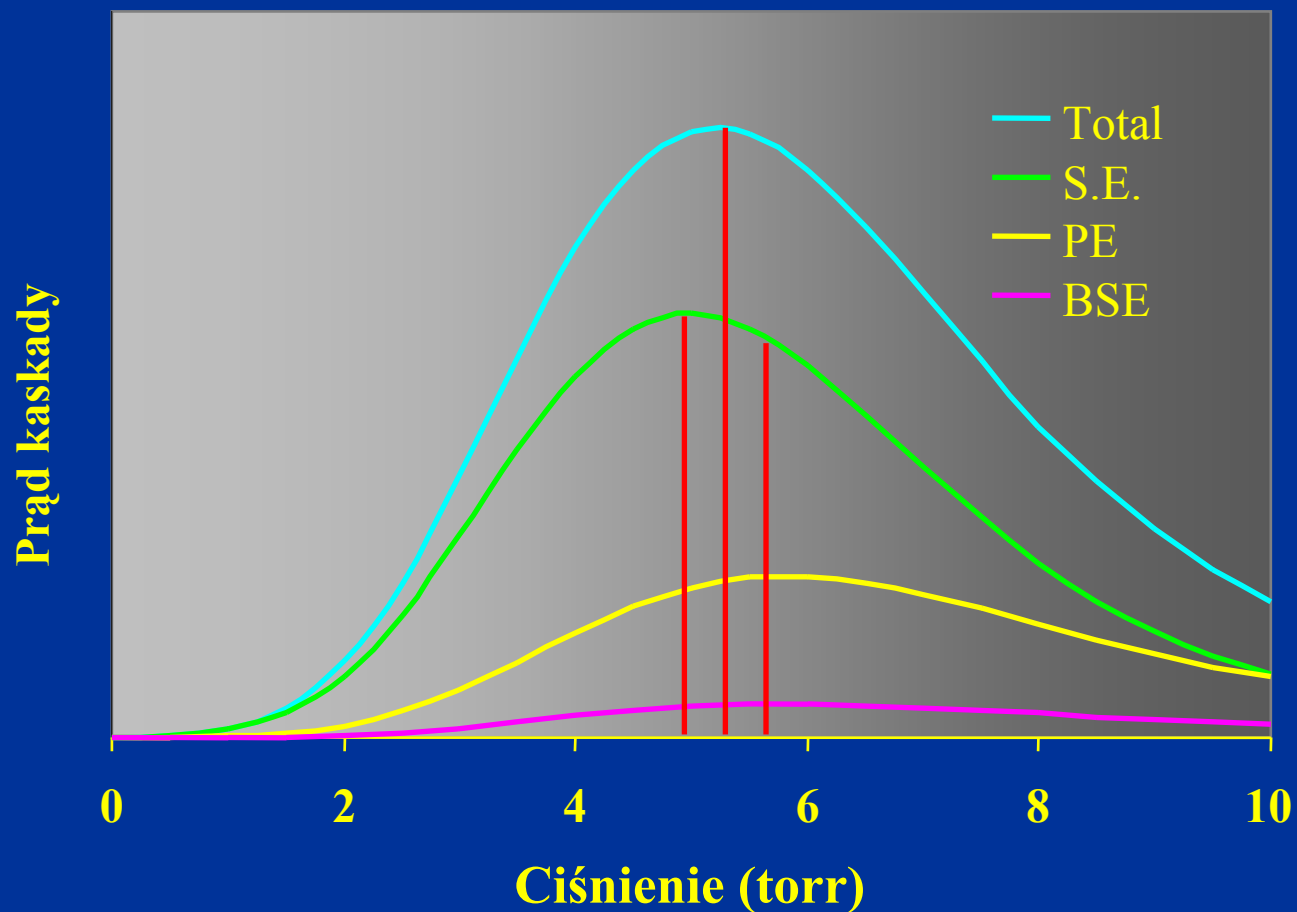
Wydajność wzmacnienia dla pary wodnej

Przy niskich ciśnieniach gazu – pojedyncze jonizacje – słabe wzmacnienie sygnału

Przy wysokich ciśnieniach gazu – lawina jonizacji – nieelastyczne rozpraszanie powoduje wytracanie energii elektronów co redukuje prawdopodobieństwo jonizacji

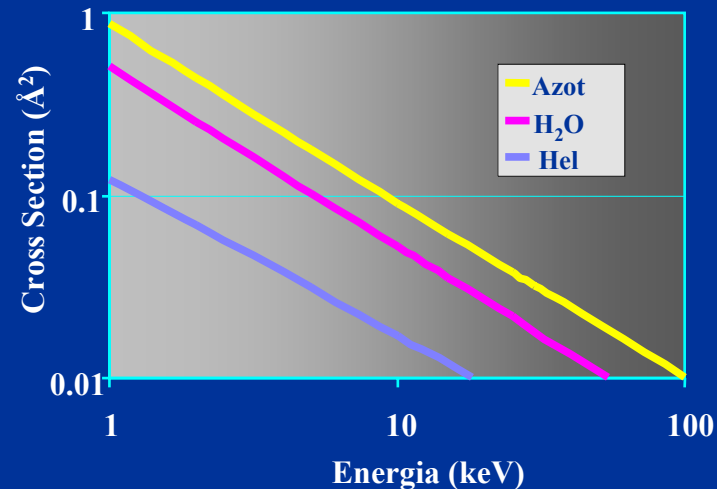
Wzmocnienie kaskadowe

Maximum sygnału przy wyższych ciśnieniach – dodatkowa jonizacja molekuł przez elektrony wiązki (PE)

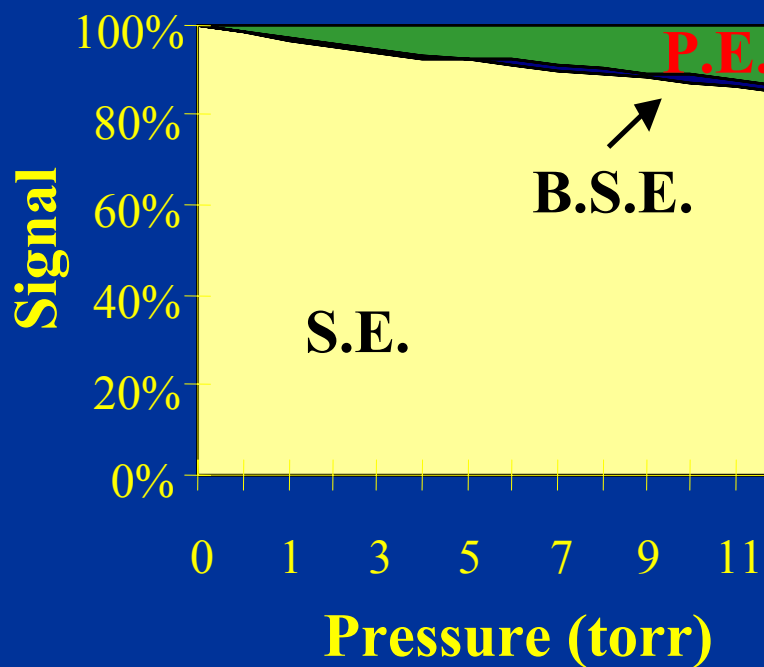
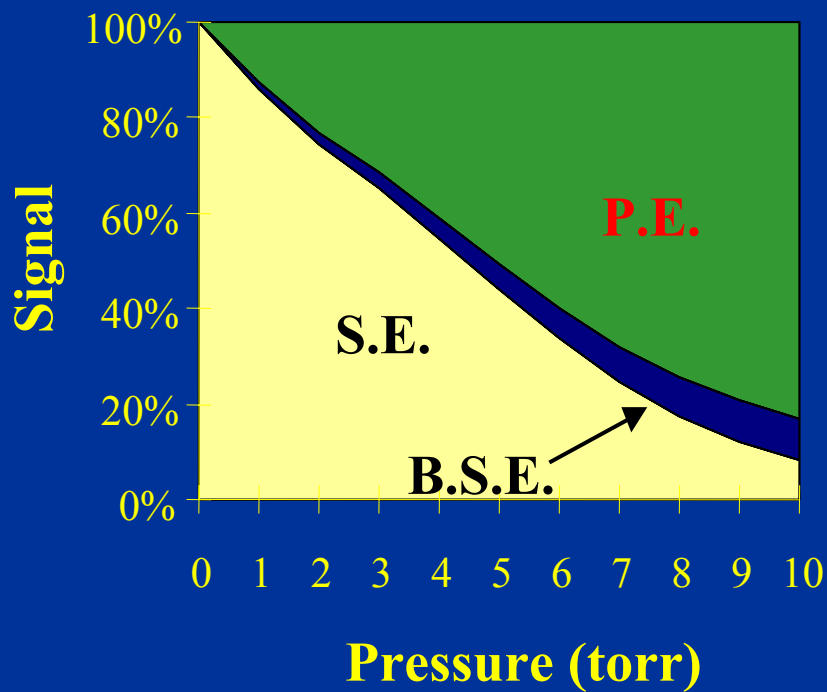

Składowe sygnału w ESEM

H₂O

He₂

Całkowity sygnał kaskady

$$I_c = I_o \exp^{\alpha d} \left\{ \delta + \frac{S_{PE}}{\alpha d} + \eta \frac{S_{BSE}}{\alpha d} \right\}$$

gdzie:

S_{PE} – wydajność jonizacji elektronów pierwotnych

S_{BSE} – wydajność jonizacji elektronów wstecznie rozproszonych

δ – współczynnik emisji elektronów wtórnych

η - współczynnik emisji elektronów wstecznie rozproszonych

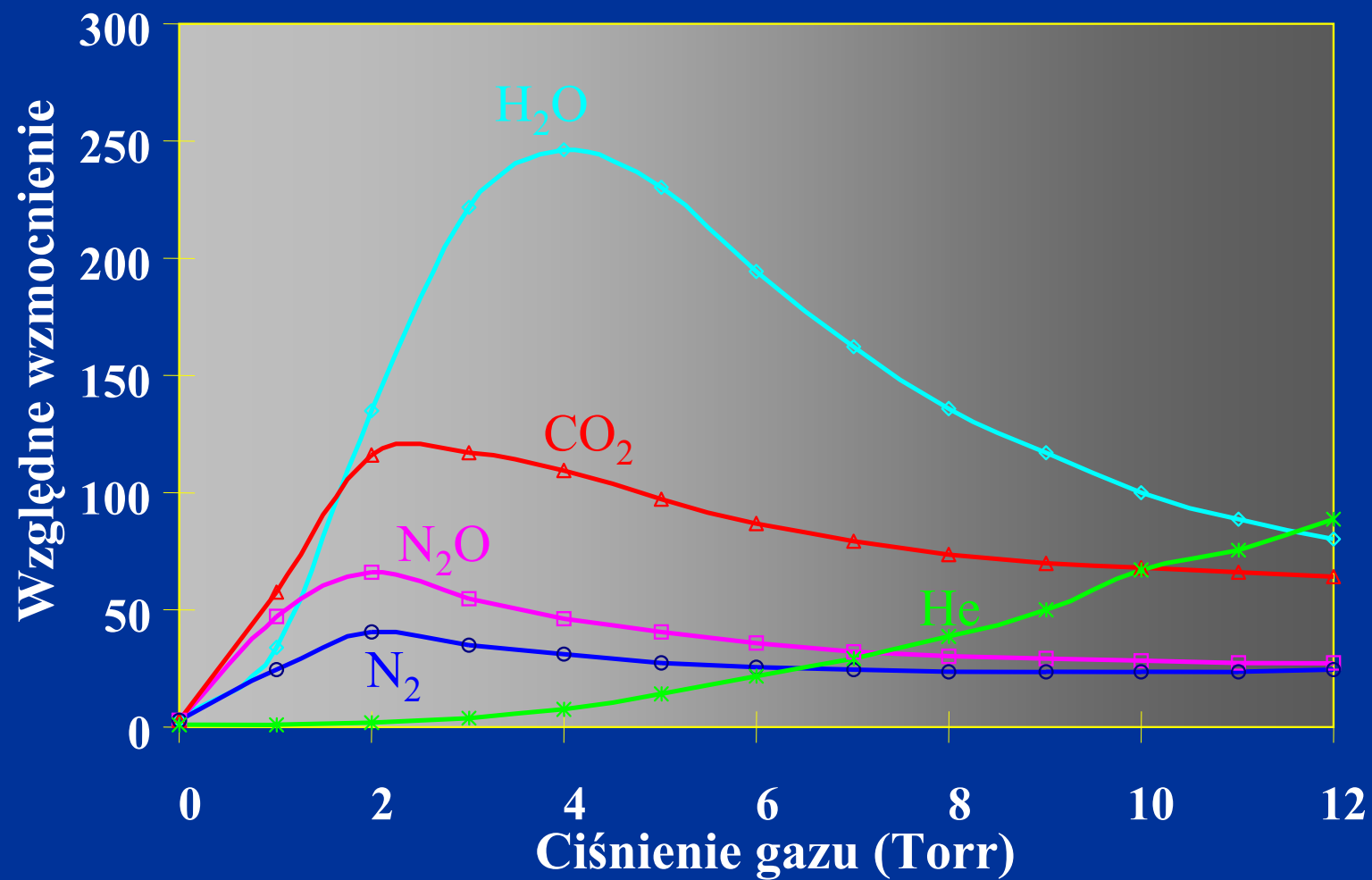
I_o – prąd wiązki elektronowej

I_c – prąd zarejestrowany przez detektor

α – wydajność wzmocnienia

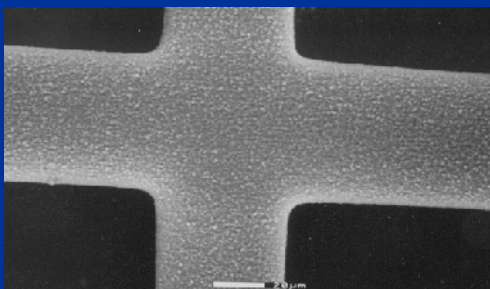
d – odległość detektor-próbka

Który gaz jest najlepszy?

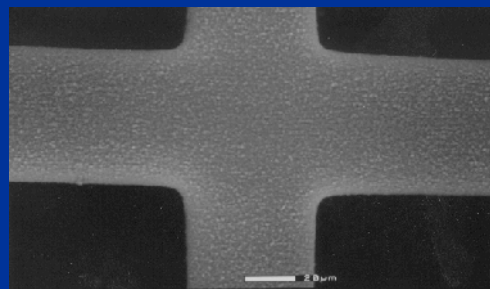

Siatka Cu na C

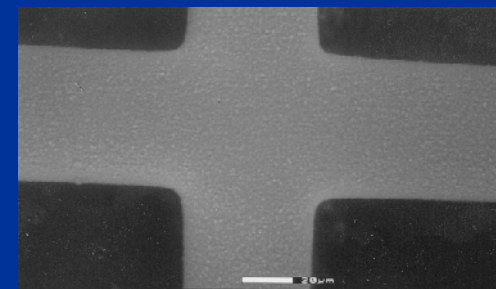
H₂O

5.32 mbara

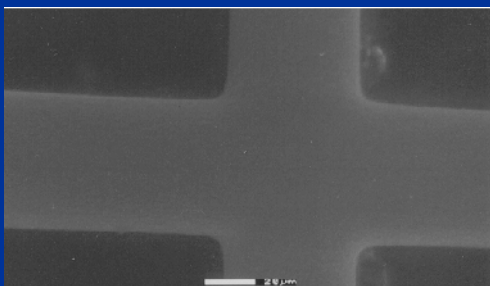

7.96 mbara

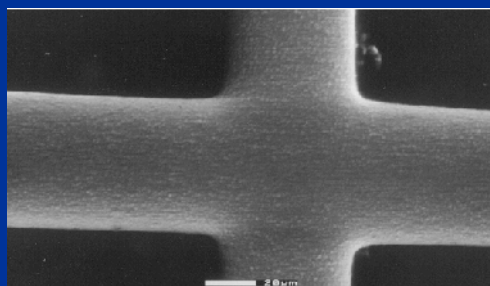

10.64 mbara

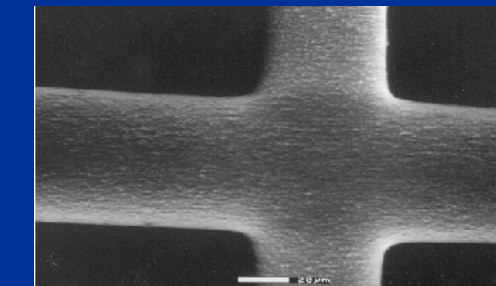
He

2.66 mbara

6.65 mbara

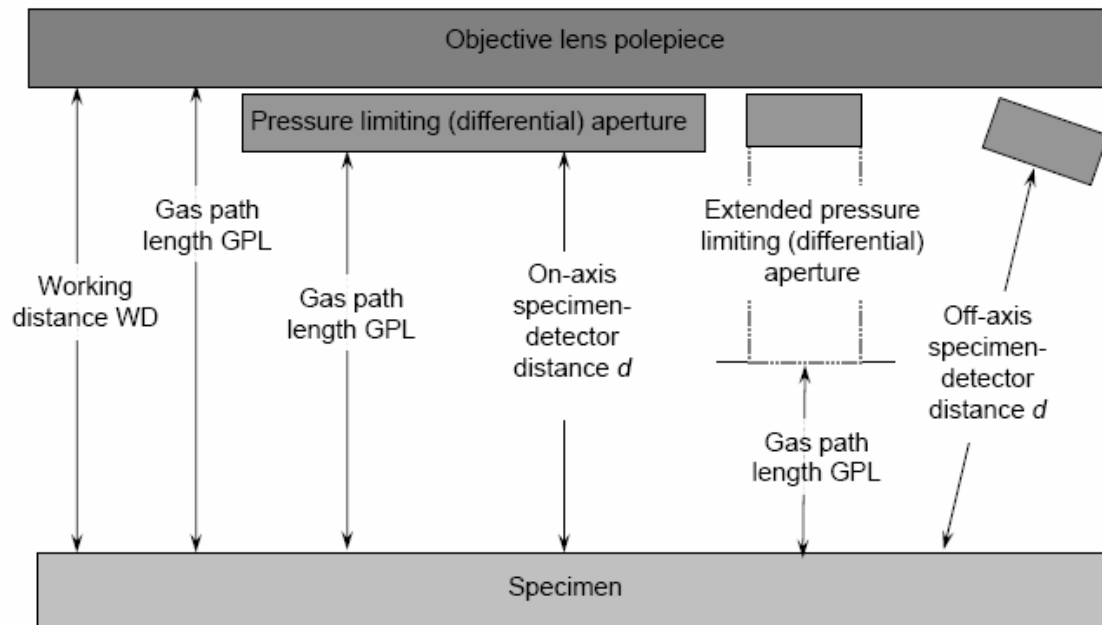
15.96 mbara

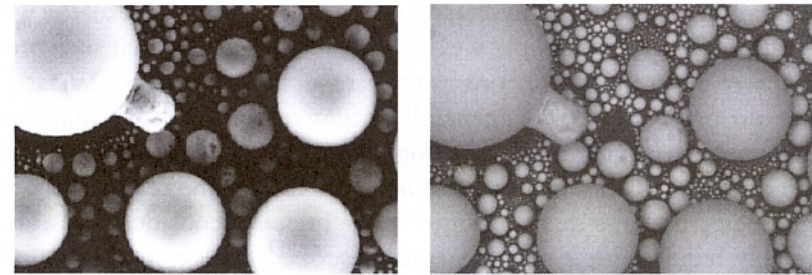
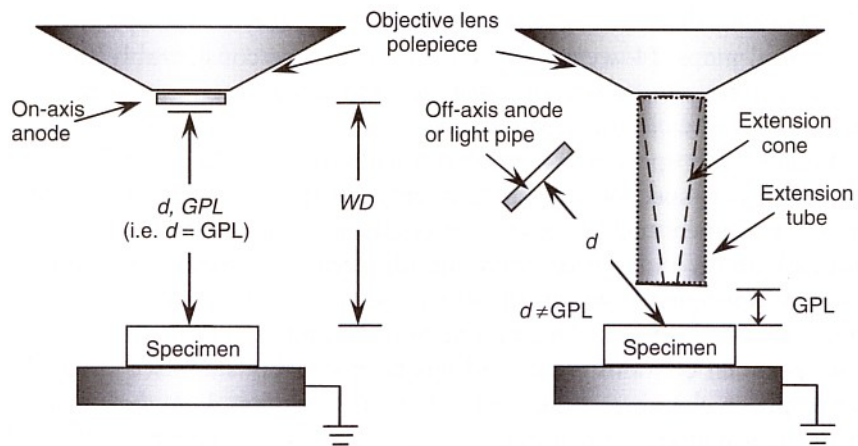
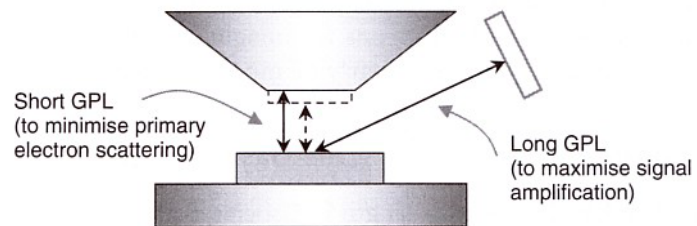
Wzmocnienie kaskadowe

- Wzmocnienie kaskadowe zależy od
  - Ciśnienia gazu
  - Napięcia przyłożonego od detektora
  - *Working distance WD/gas path length GPL*
  - Rodzaju gazu

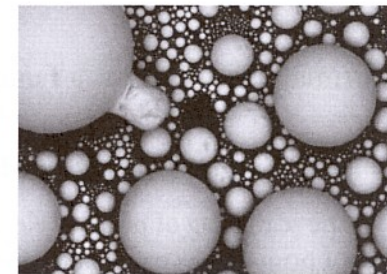

Primary electron scattering - definition of WD, d and GPL

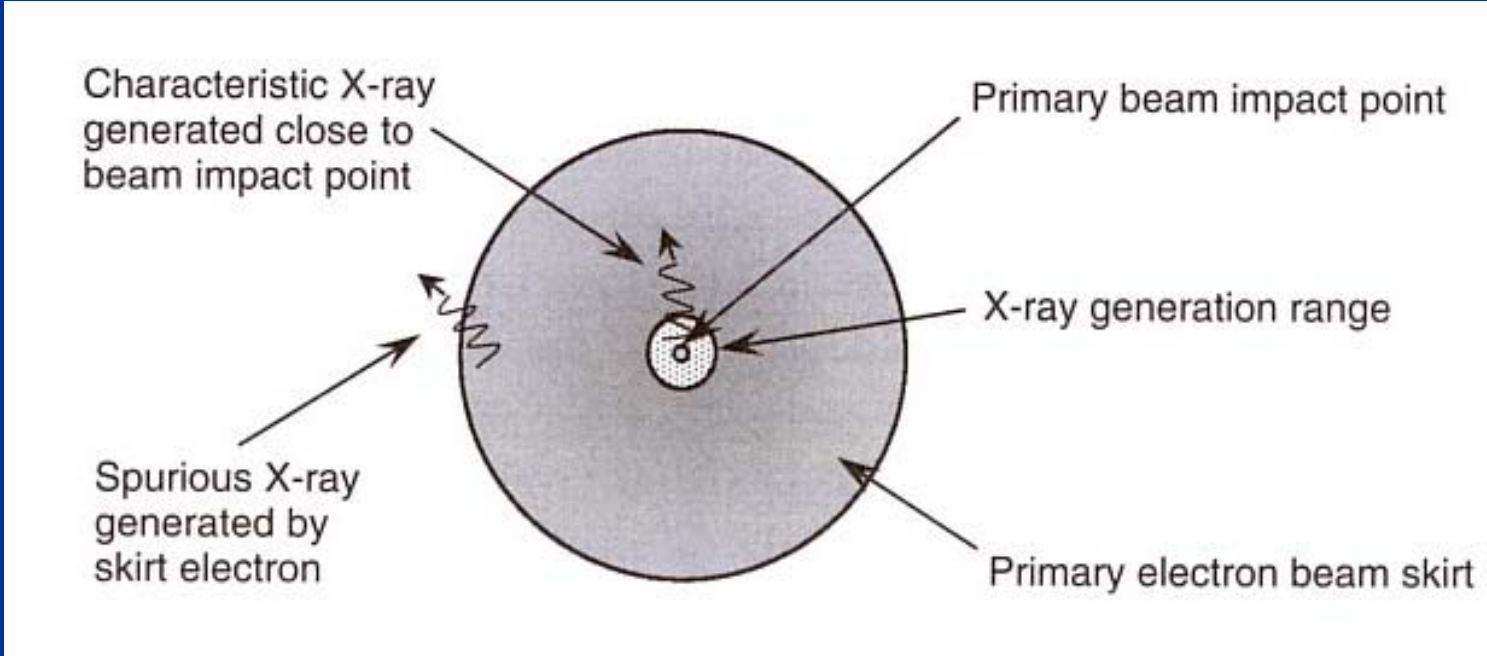

(a) (b)

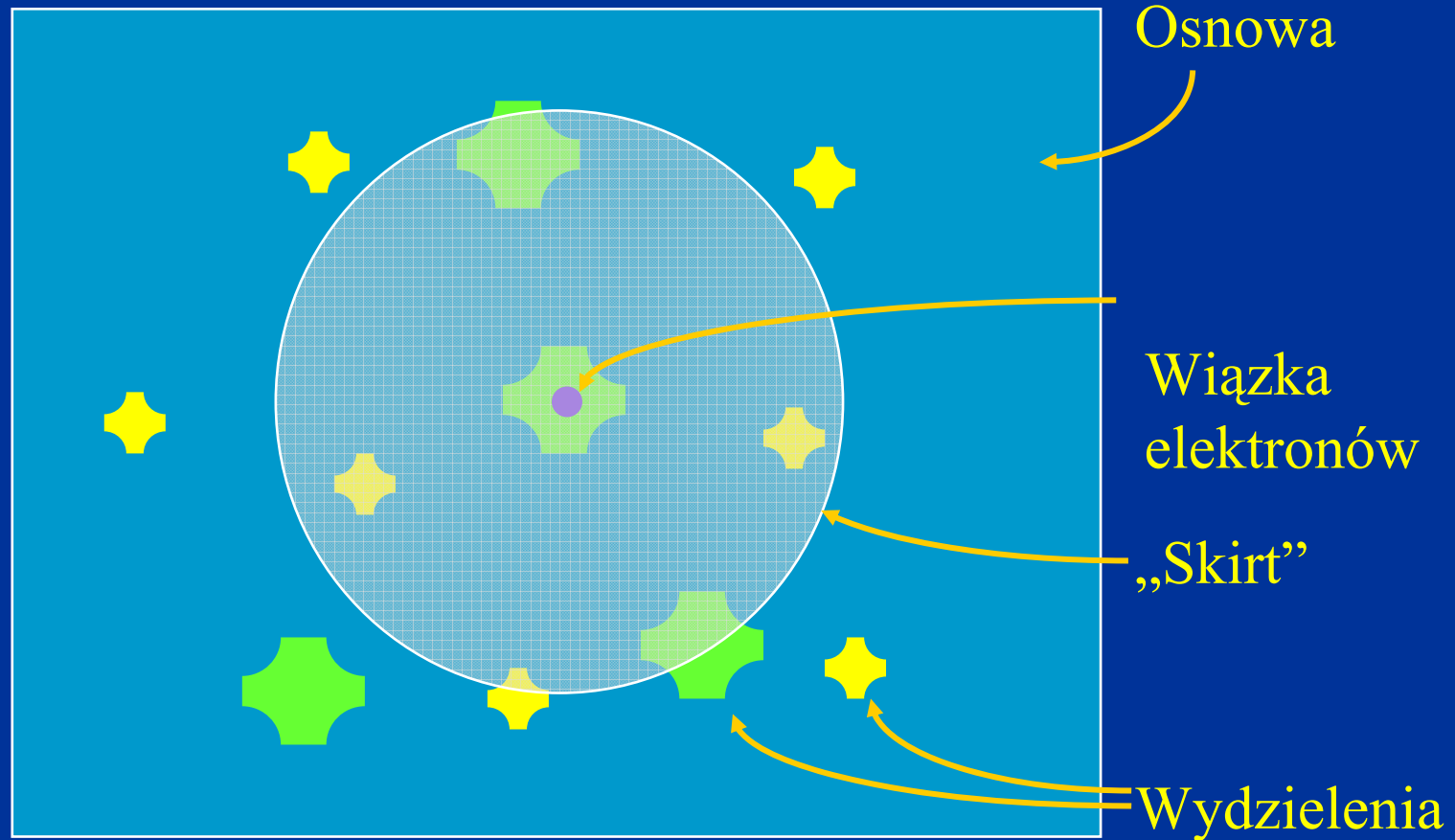

(c)

Figure 4.12 Backscattered electron images to show the effect of (a) short working distance, short gas path length (3 mm), (b) long working distance, long gas path length (10.5 mm) and (c) long working distance (10.5 mm), short gas path length (3 mm). Notice how in (c) the contrast and signal-to-noise have improved. Imaged in nitrogen gas with primary beam energy $E_0 = 20$ keV. Horizontal field width = 255 μm . Images courtesy of Ken Robinson, Carl Zeiss SMT Ltd

X-ray Skirt

Mikroanaliza:

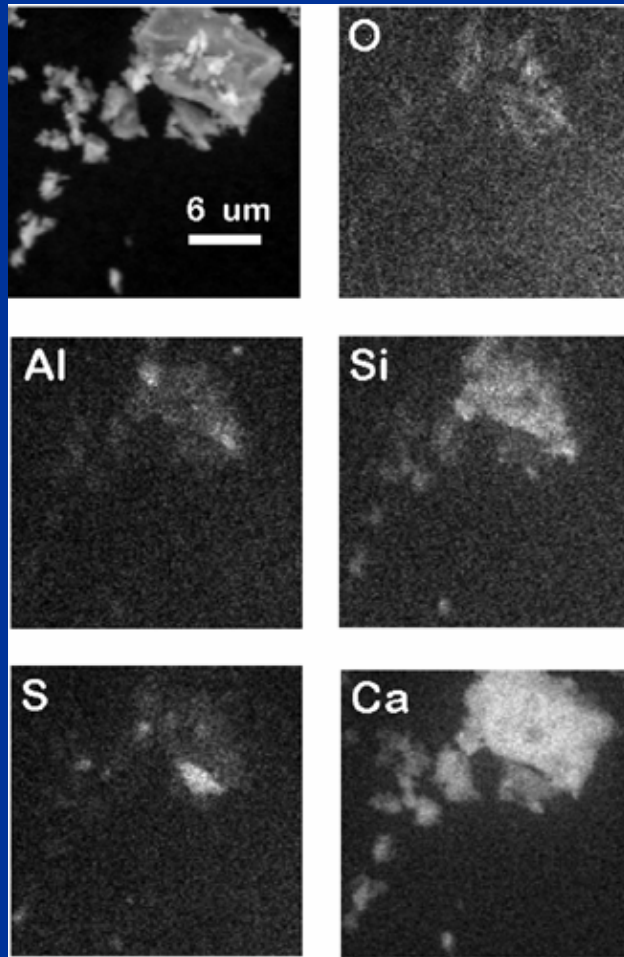
Analiza ilościowa trudna ale możliwa (stosowanie procedur korekcyjnych)

Mapping możliwy ale sygnał jest rejestrowany w większych obszarów niż rzeczywistości

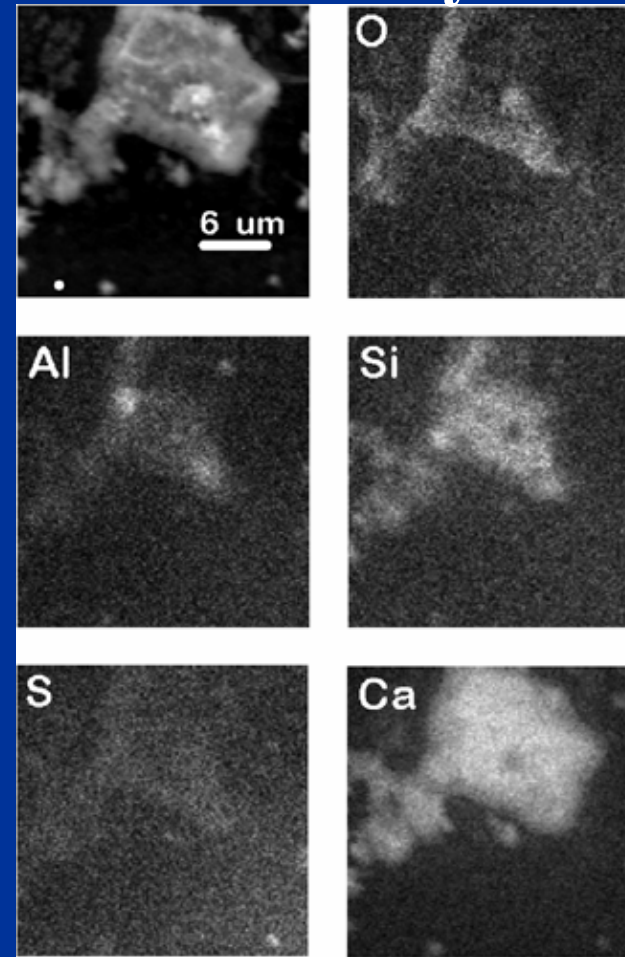

X-ray Mapping: Cement

Suchy

Mokry

Duża próbka w homogenicznej matrycy

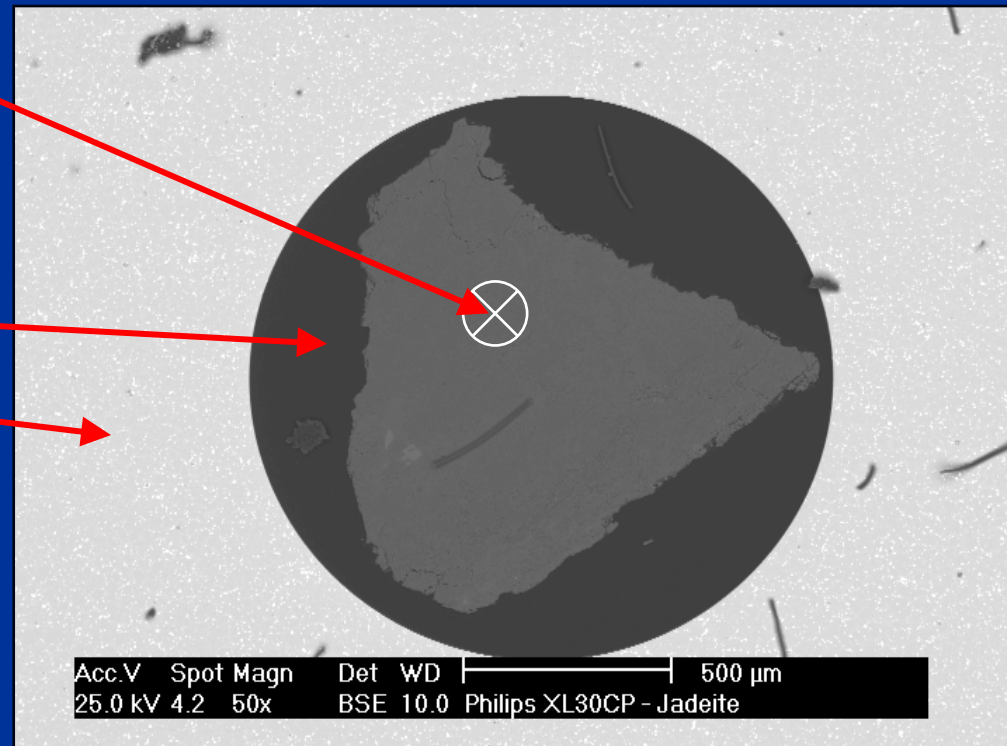
Próbka: Jadeit

$\text{NaAlSi}_2\text{O}_6$ - krzemian sodu i glinu, niekiedy zawiera domieszkę wapniowo-magnezowego diopsydu.

Matryca 1: polimer

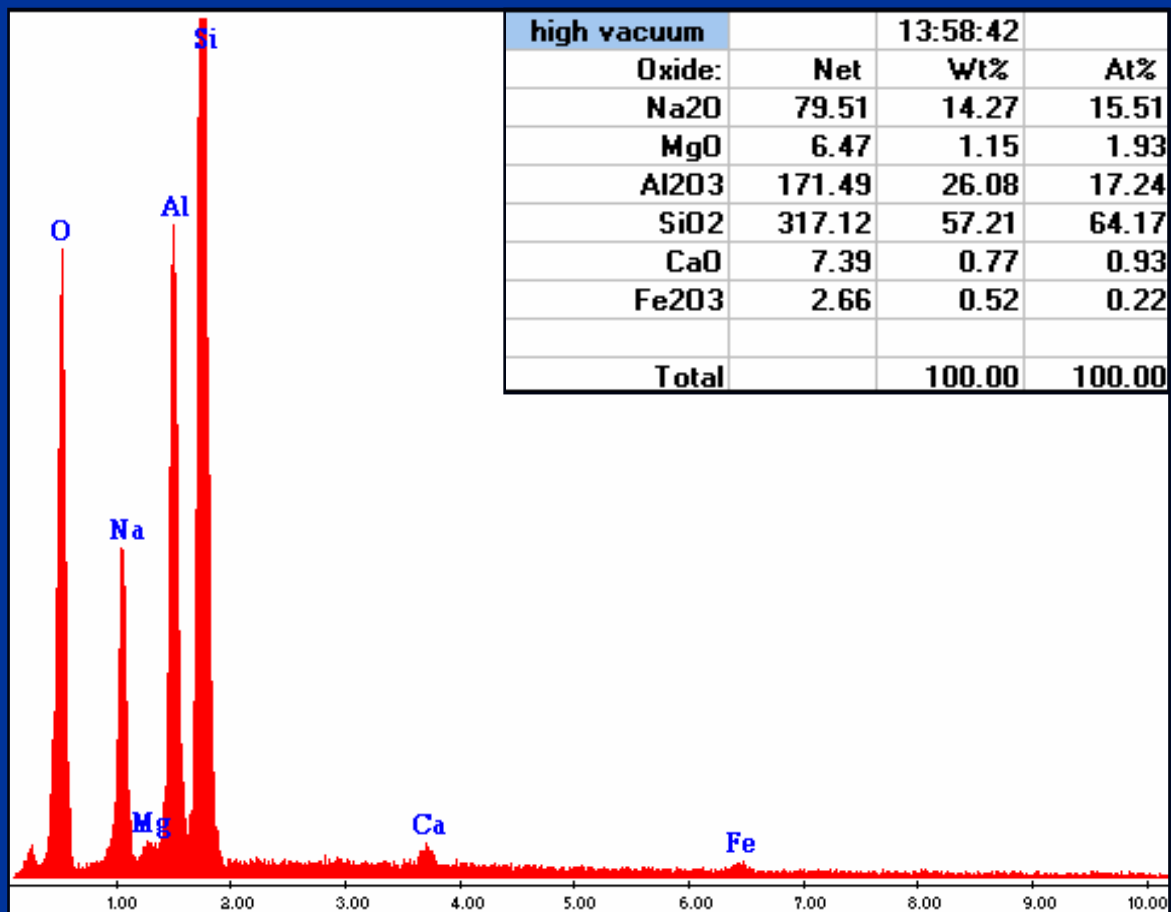
Matryca 2: blok Cu/Zn

Odległość między punktem centralnym a blokiem Cu/Zn > 500 micron

**VP – Variable Pressure – technika kompensacji wpływu gazu
mierzymy dwa widma przy różnych ciśnieniach gazu**

Widmo jadeitu w HV SEM 25kV

Brak pików Cu i Zn

Beam stop method (Bilde-Sorensen)

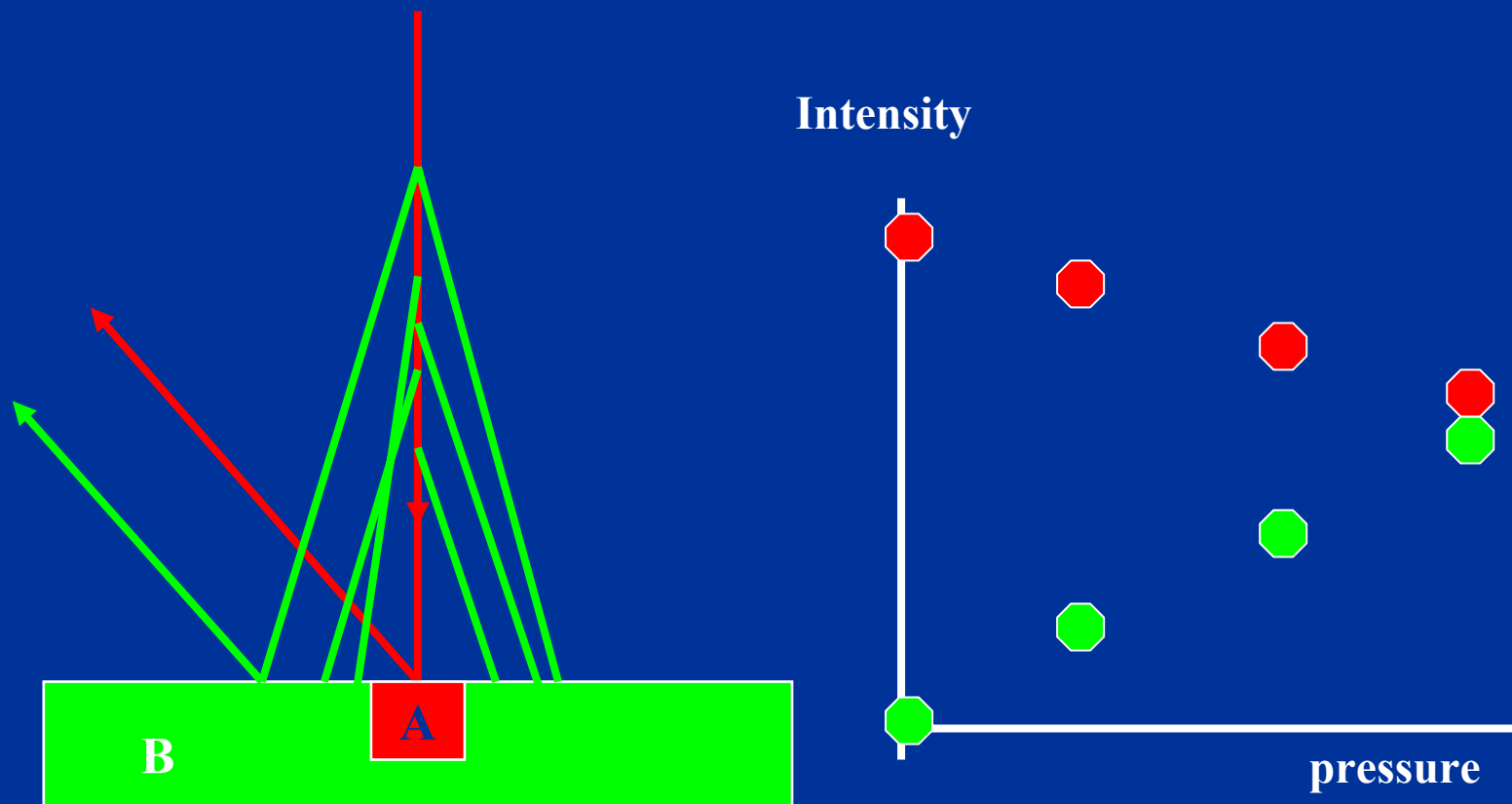
Zbieramy dwa widma: jedno przy LV, drugie – przy zablokowanej wiązce np. igła nad próbką

PVM pressure variation method

gas compensated technique

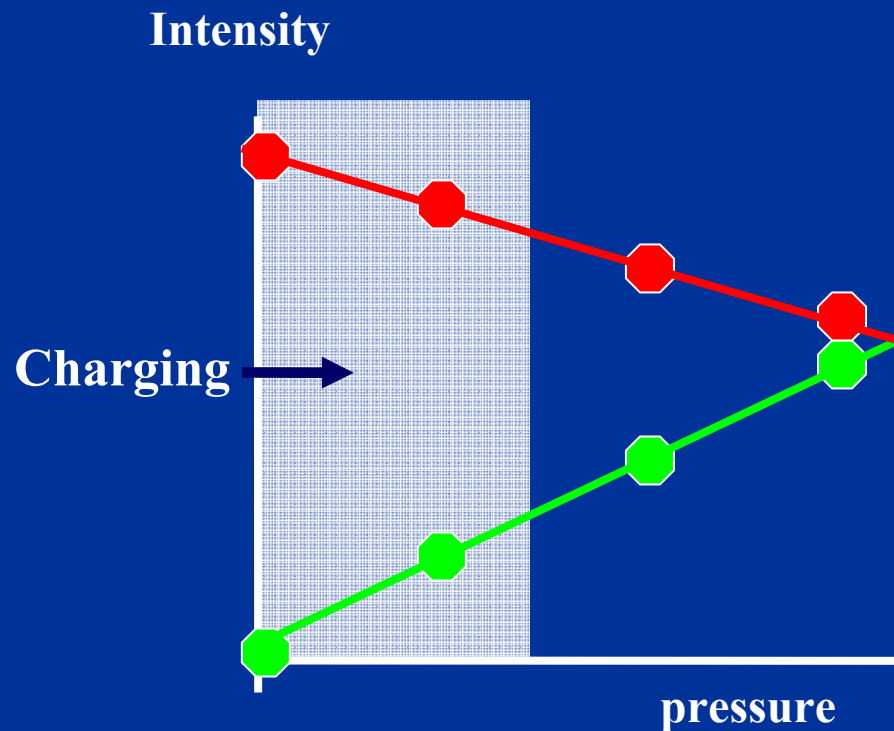
(2 widma EDX zmierzone przy dwóch różnych ciśnieniach, intensywności pików interpolowane do zera (R.Gauvin))

Pressure variation method

Wyższe ciśnienie: więcej kwantów X z B, mniej z A

Pressure variation method

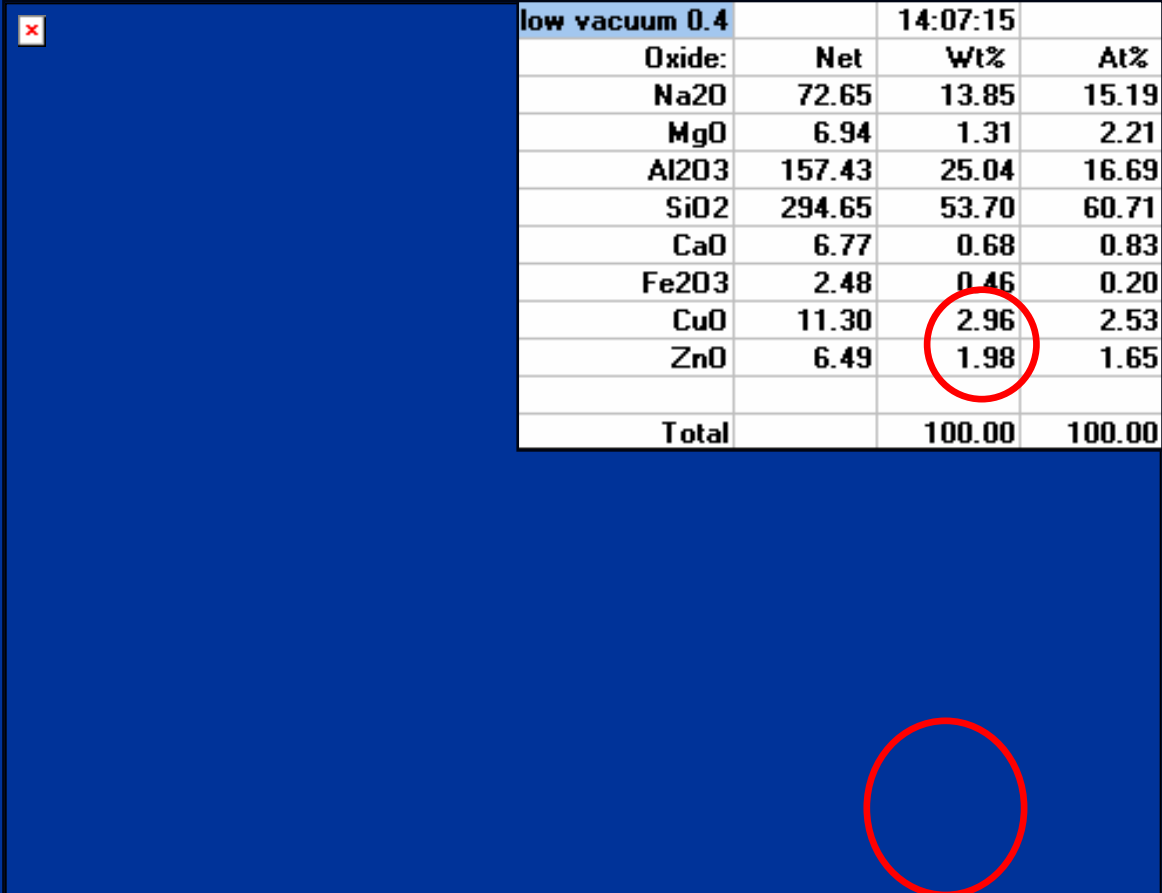

Dwa pomiary przy dwóch różnych ciśnieniach

Ekstrapolowanie intensywności poszczególnych pików do 0

Zastosuj odpowiednią korekcję do ekstrapolowanych wartości aby otrzymać ilościową informację o składzie chemicznym

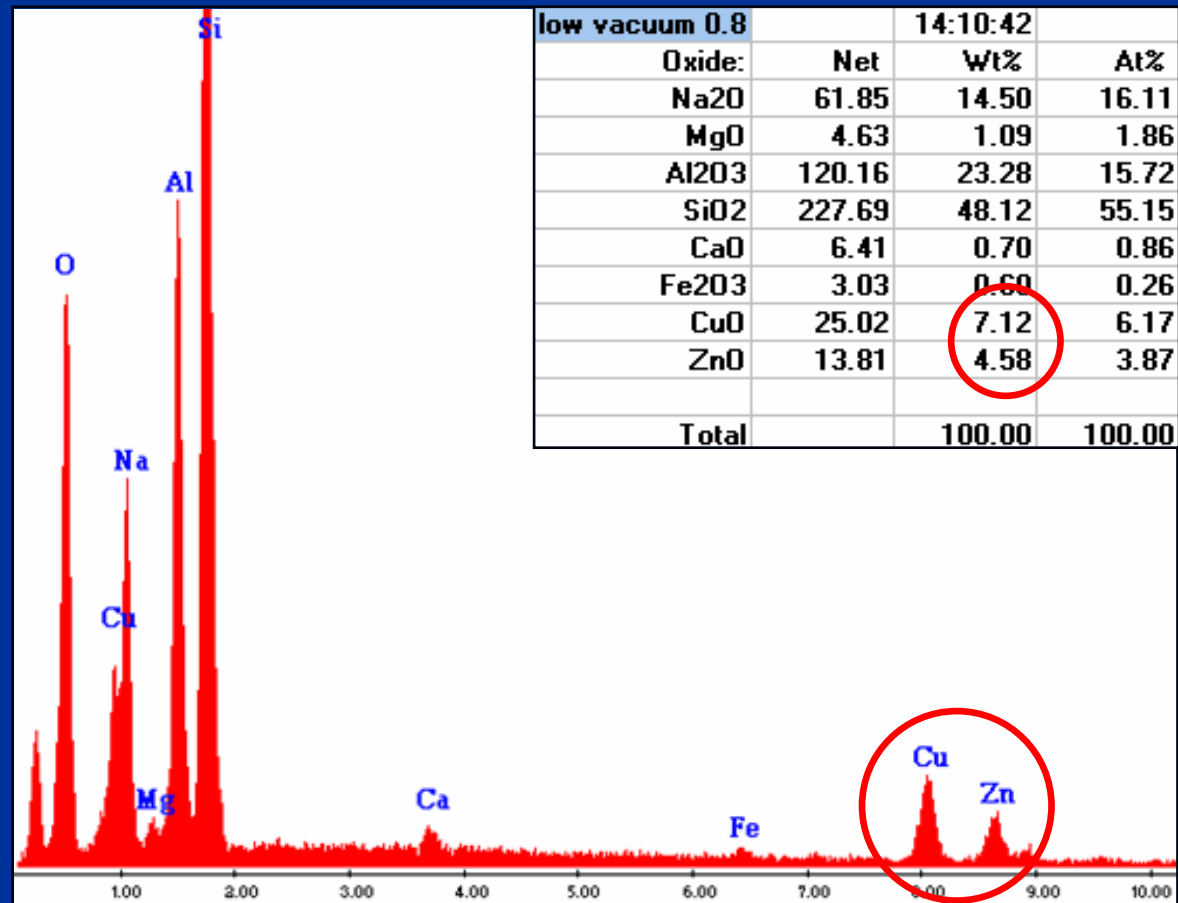
Widmo jadeitu w niskiej próżni (0.3 tora) 25kV

low vacuum 0.4		14:07:15	
Oxide:	Net	Wt%	At%
Na2O	72.65	13.85	15.19
MgO	6.94	1.31	2.21
Al2O3	157.43	25.04	16.69
SiO2	294.65	53.70	60.71
CaO	6.77	0.68	0.83
Fe2O3	2.48	0.46	0.20
CuO	11.30	2.96	2.53
ZnO	6.49	1.98	1.65
Total		100.00	100.00

Pojawiają się niewielkie piki pochodzące od matrycy 2 Cu/Zn

Widmo jadeitu w niskiej próżni (0.6 tora) 25kV

Duże piki pochodzące od matrycy 2 Cu/Zn

Wyniki analizy

Niska próżnia
(0.2 - 0.4 Torr)

high vacuum		13:58:42		
Oxide:	Net	Wt%	At%	
Na2O	79.51	14.27	15.51	
MgO	6.47	1.15	1.93	
Al2O3	171.49	26.08	17.24	
SiO2	317.12	57.21	64.17	
CaO	7.39	0.77	0.93	
Fe2O3	2.66	0.52	0.22	
Total		100.00	100.00	

corrected		14:08:31		
Oxide:	Net	Wt%	At%	
Na2O	78.35	14.33	15.58	
MgO	7.32	1.33	2.23	
Al2O3	168.07	26.12	17.27	
SiO2	308.47	56.83	63.76	
CaO	6.99	0.74	0.89	
Fe2O3	3.18	0.64	0.27	
CuO	0.00	0.00	0.00	
ZnO	0.00	0.00	0.00	
Total		100.00	100.00	

Wysoka
próżnia

Wyniki analizy w niskiej próżni są zbliżone do uzyskanych w HV

Aby zredukować zjawisko „skirt effect” należy użyć:

- **Minimalną GPL**
- **Wysokie napięcie przyspieszające w SEM (np. 25kV)**
- **Niską próżnię (0.1 - 0.3 mbar)**

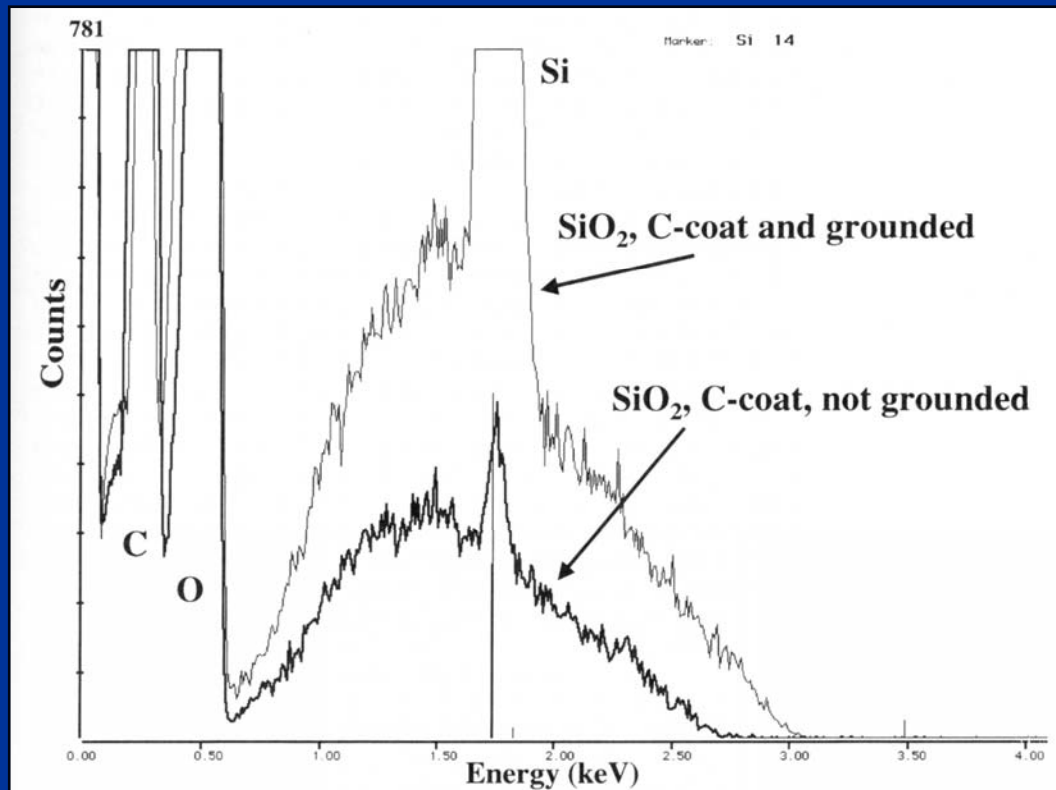

WAX-ray

GAD - BSE

Jak sprawdzić czy ładunek elektryczny zgromadzony w próbce jest skompensowany?

Granica Duane-Hunta – przy jakiej energii kończy się widmo ciągłe?

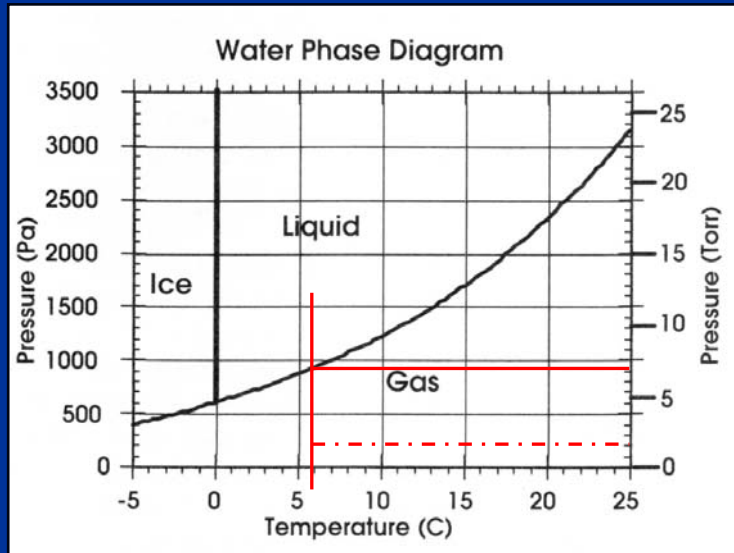
$$V_s = (E_L - E_0) / e$$

$$E_0 = 20 \text{ keV}$$

$$E_L = 20.5 \text{ keV}$$

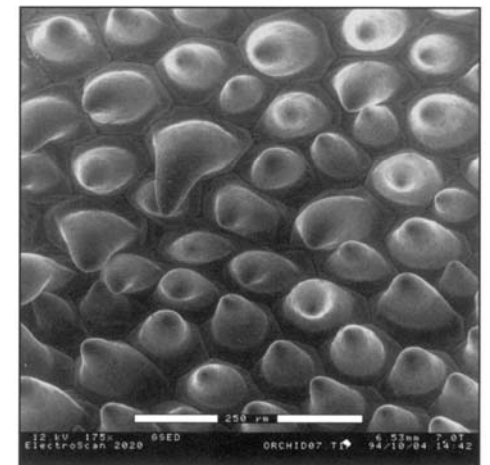
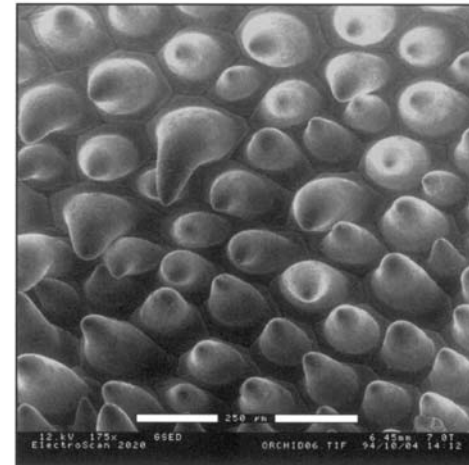
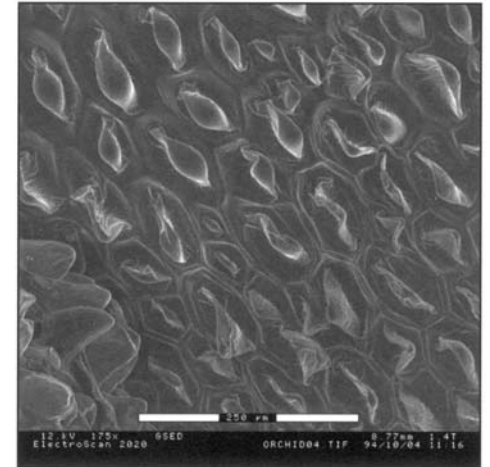
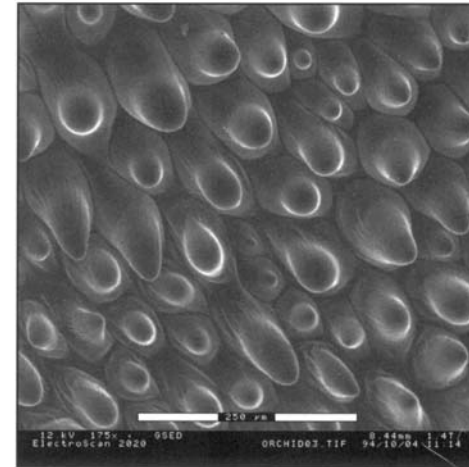
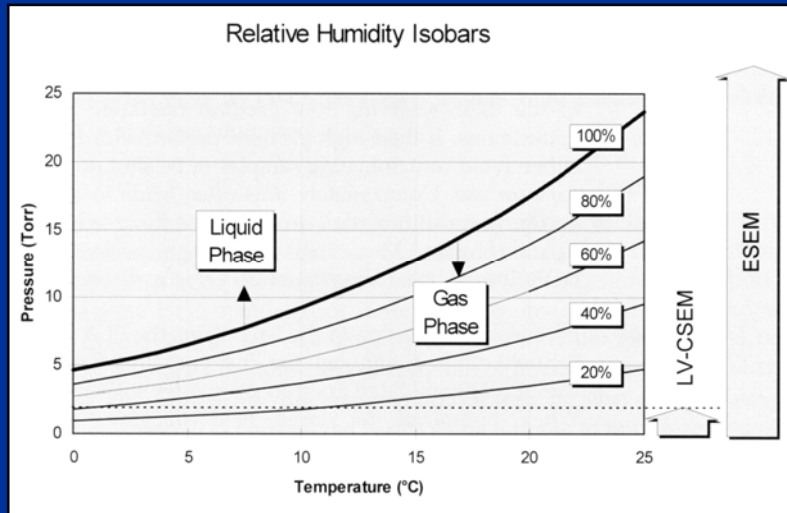
$$V_s = + 500 \text{ eV}$$

**Minimalne ciśnienie, które utrzymuje wodę w fazie ciekłej: 4.6 tora przy temp. 0°C.
Wyższe temperatury wymagają wyższego ciśnienia**

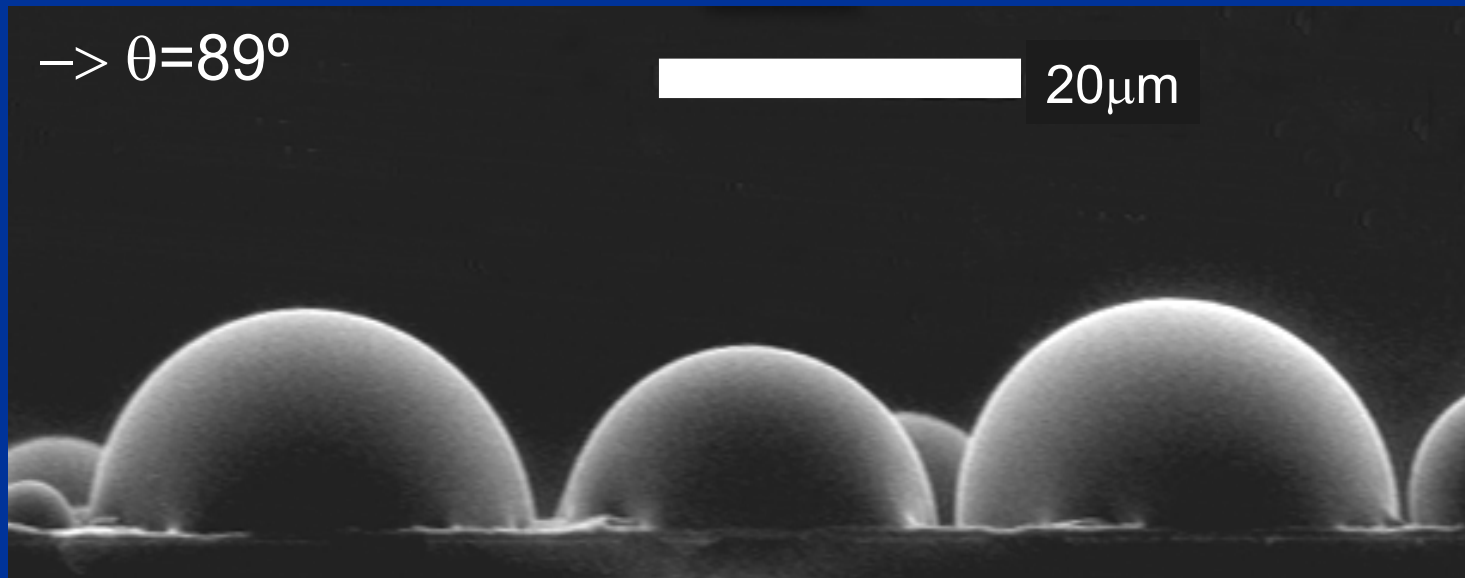
**1.4 Torr
6°C**

**7 Torr
6°C**

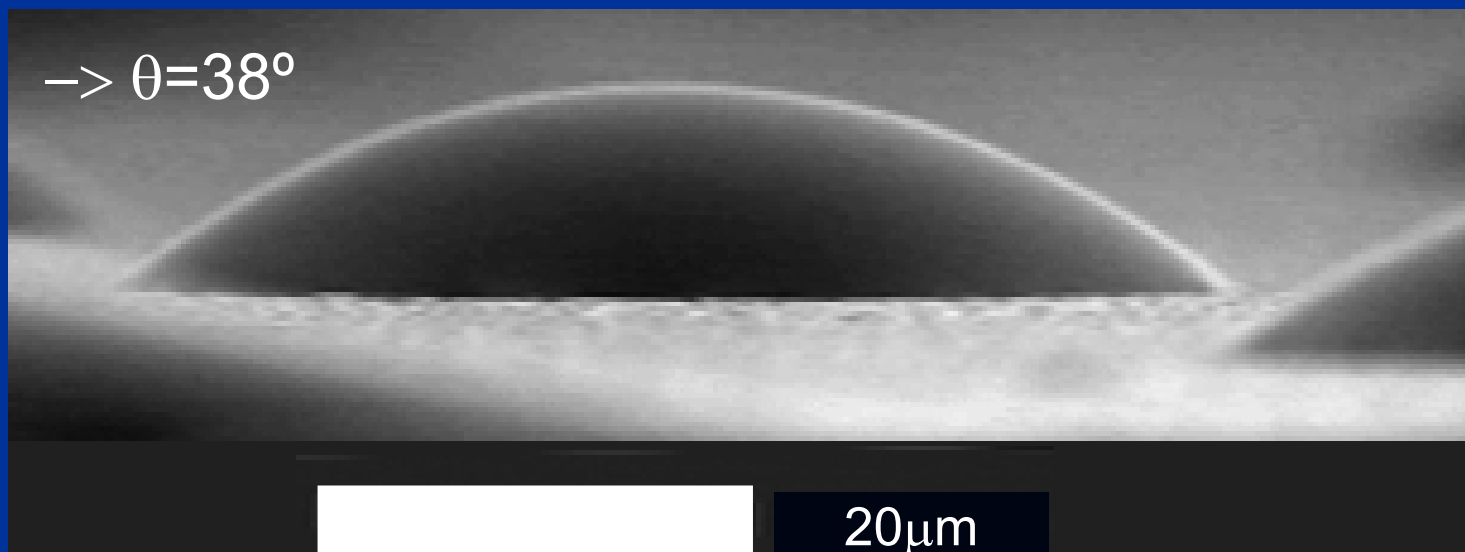

Płatek orchidei

Zwilżanie polistyrenu

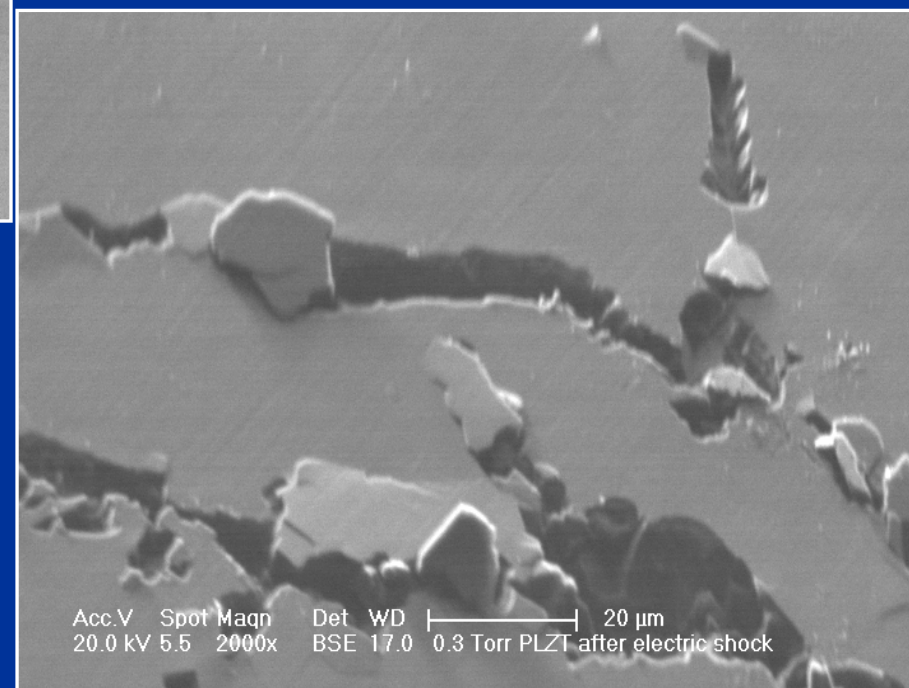
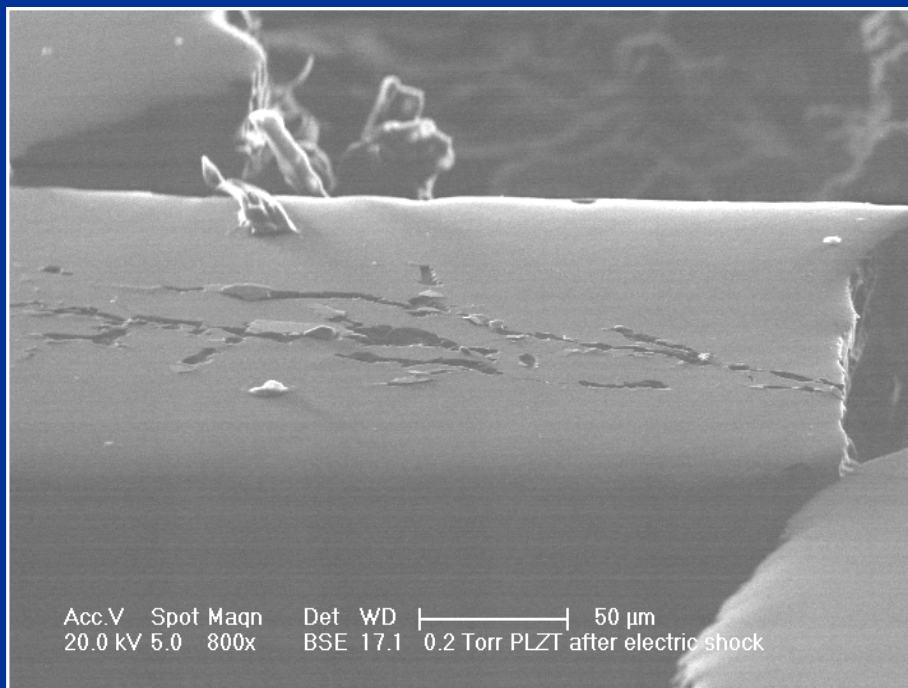

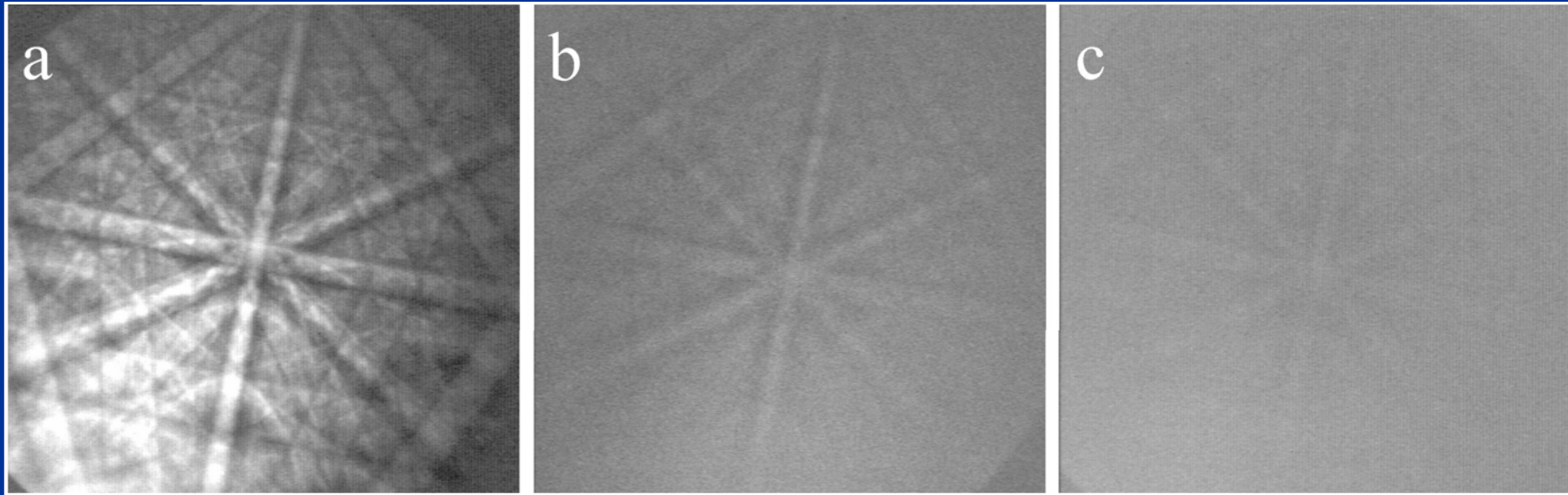
Zwilżanie SiO₂

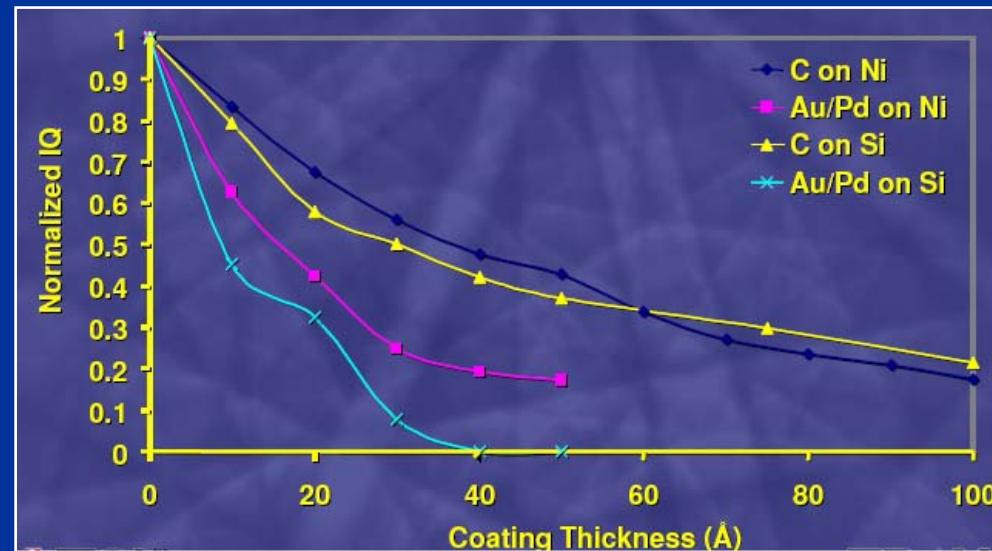
EBSD z materiałów nieprzewodzących

Brak kompensacji ładunku – niszczenie katastroficzne w ceramice PLZT ulegającej spontanicznej polaryzacji

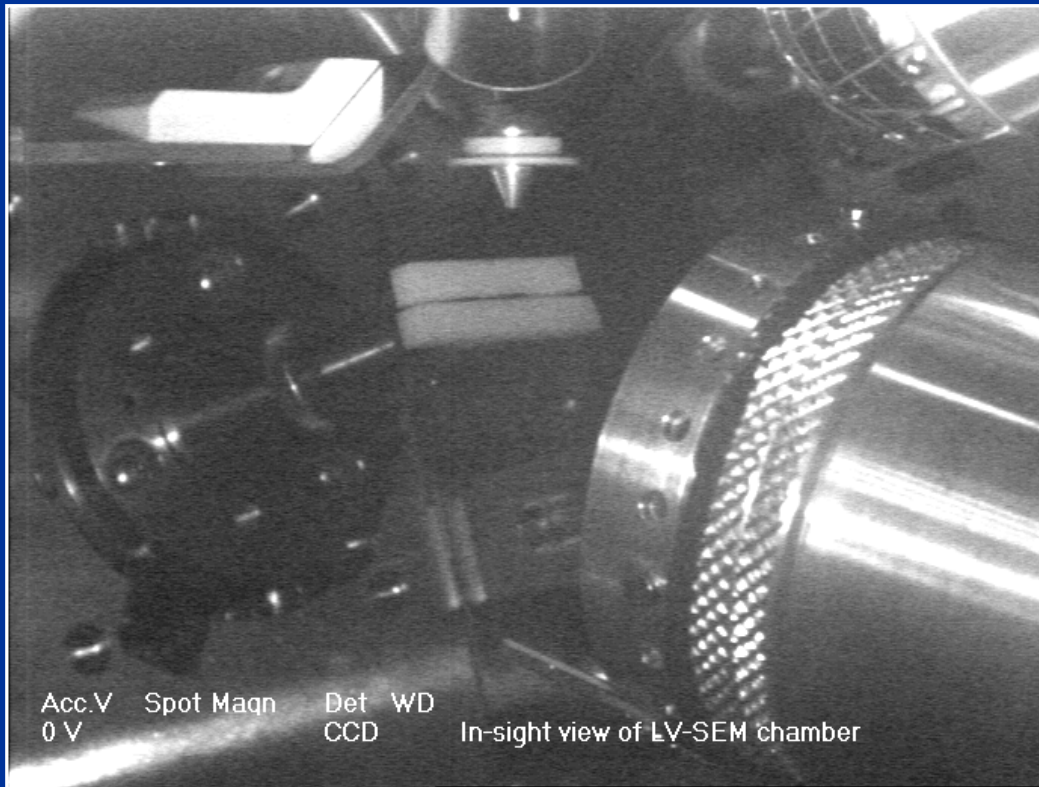

Wpływ warstwy napyłanej na jakość dyfrakcji (monokryształ NiO)
a) brak napyłania, b) napyłanie węglem, c) napyłanie złotem

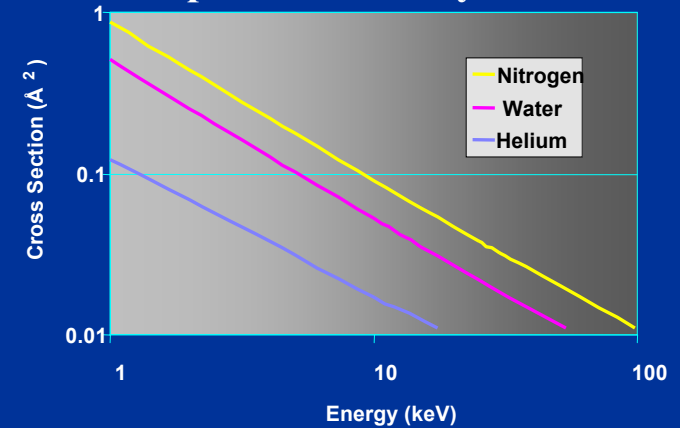

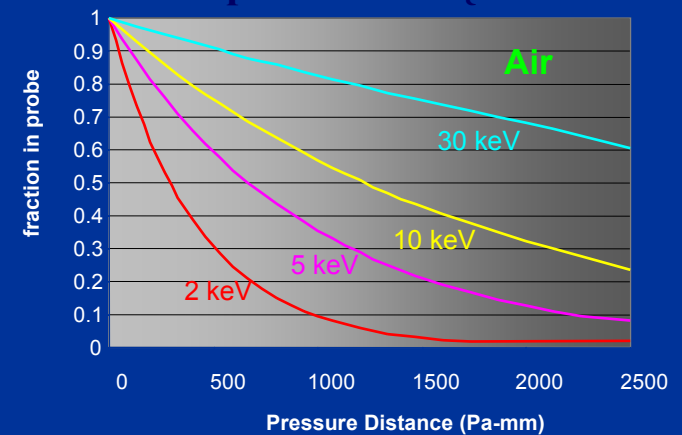
Szereg zmiennych, m.in.:

- Rodzaj gazu
- Ciśnienie gazu
- Odległości GPL (Gas Path Length)
- Energia elektronów wiązki

Przekrój czynny na rozpraszanie elastyczne

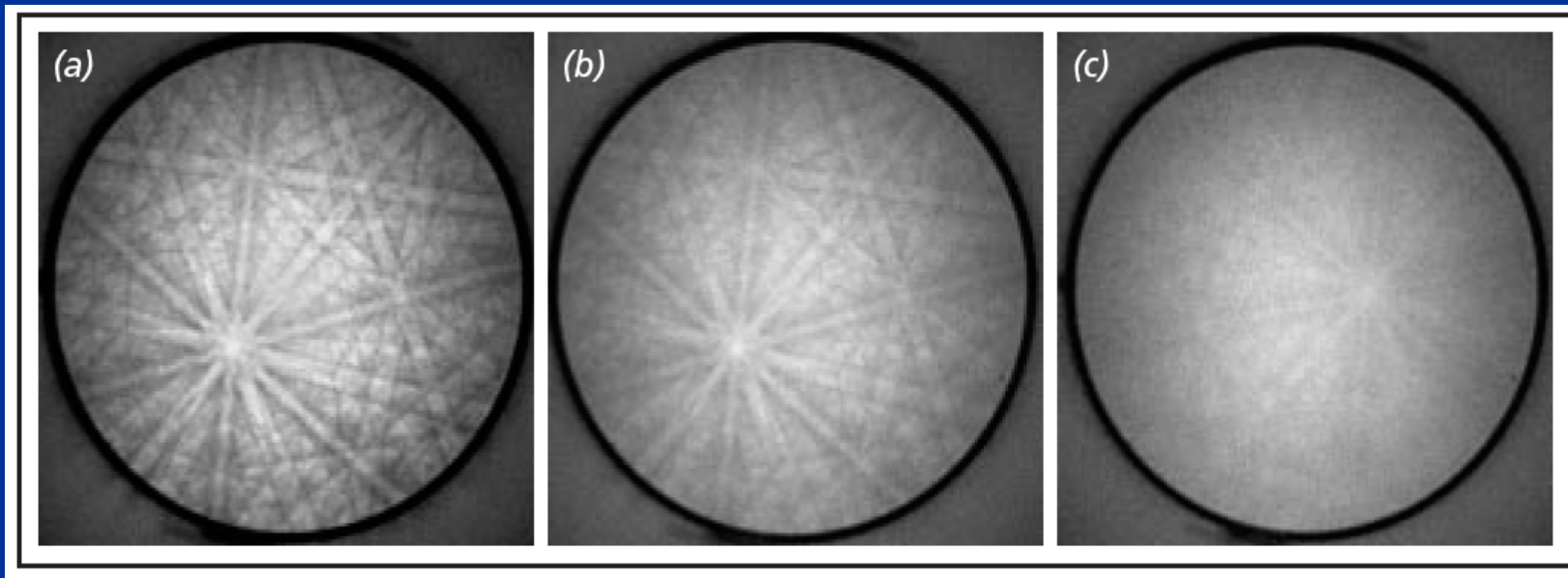

Rozpraszanie wiązki

Należy stosować:

- a) jak najniższe ciśnienie gazu,
- b) jak najmniejszą odległość GPL (Gas Path Length)

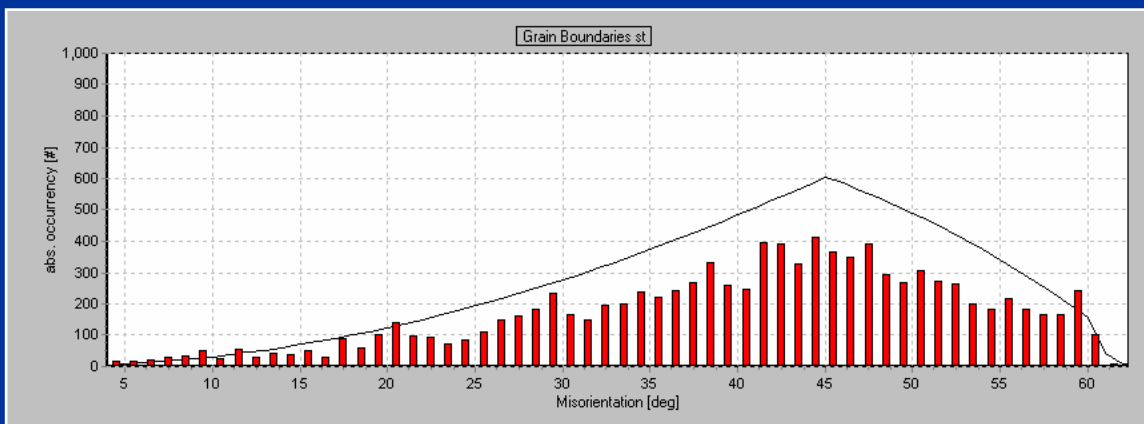
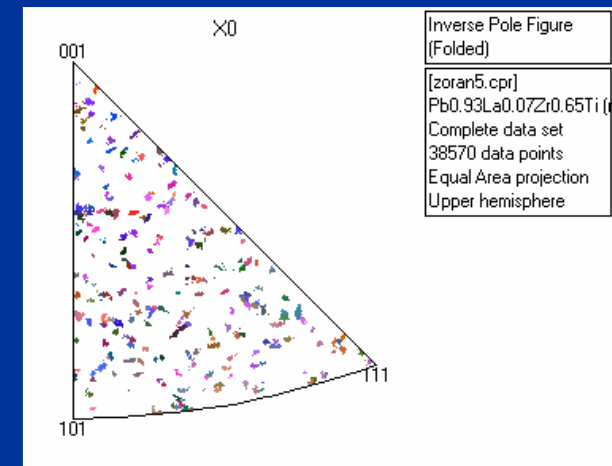
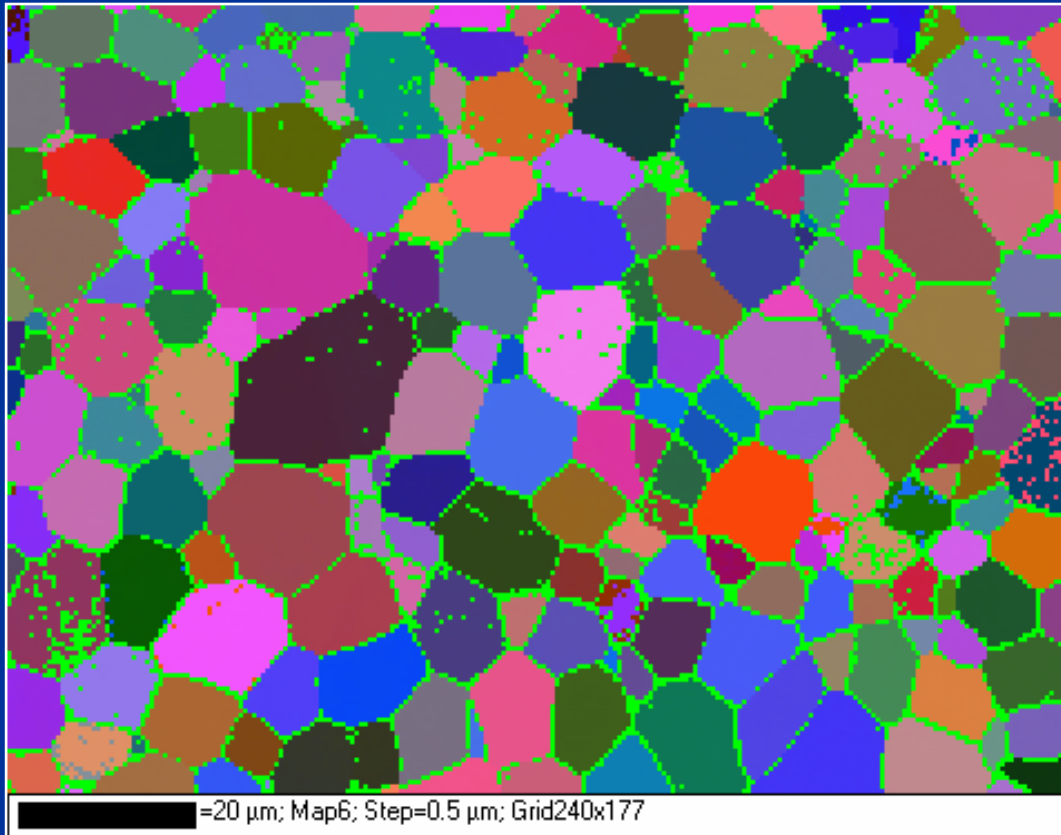
Wpływ ciśnienia gazu na jakość dyfrakcji

a) 0.05 tora, b) 0.5 tora, c) 1.0 tora

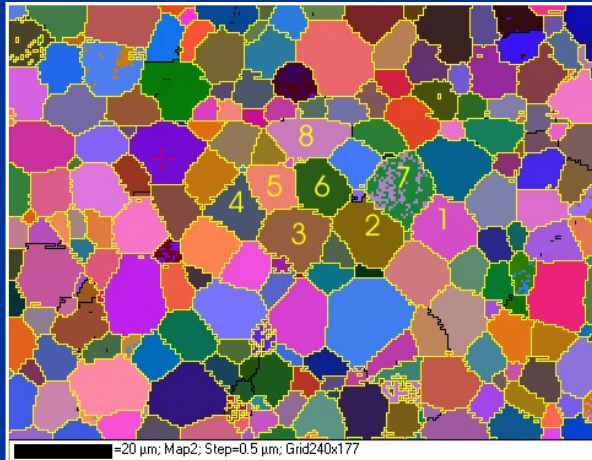
Ceramika PLZT

$\text{Pb}_{1-3x/2}\text{La}_x\text{Zr}_{0.65}\text{Ti}_{0.35}\text{O}_3$ dla $x = 0.08$
(PLZT 8/65/35)

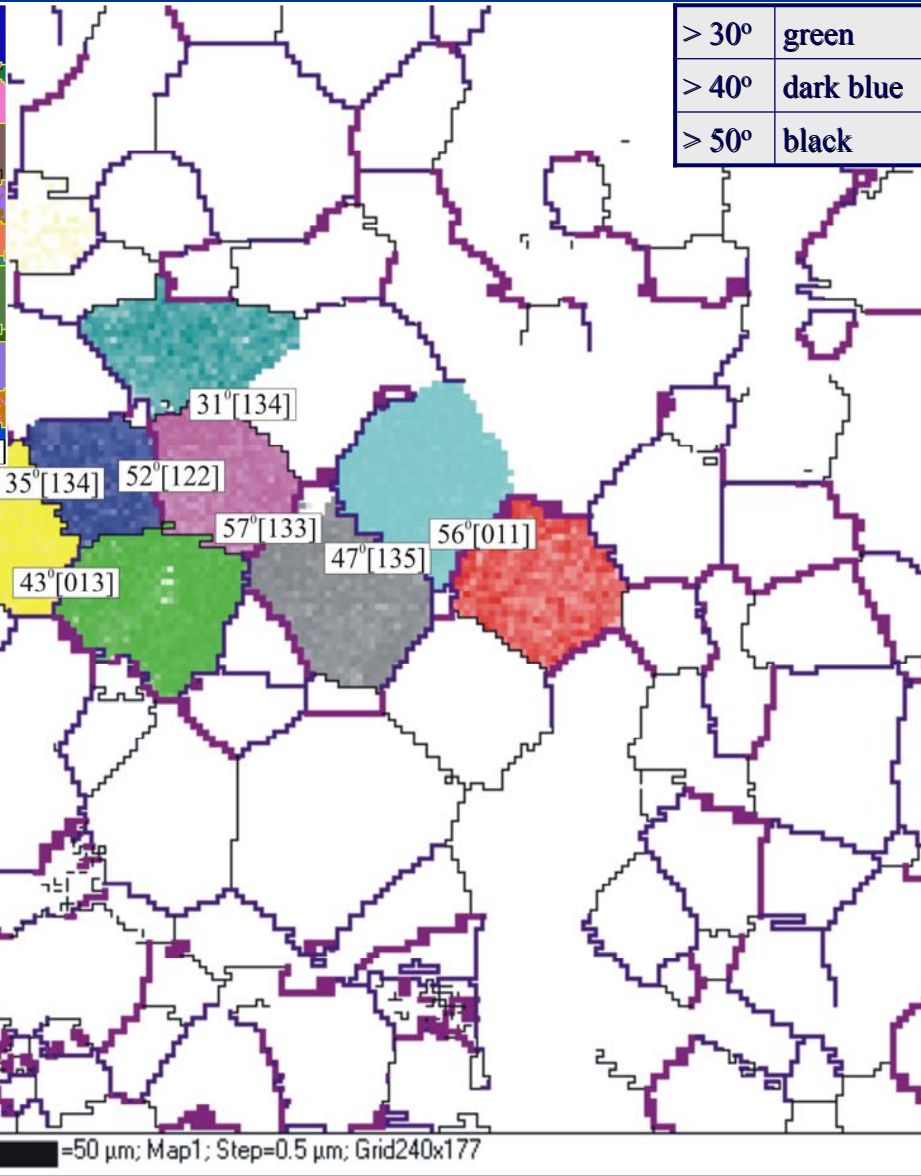
91% rozwiązanych
dyfrakcji

IPF – ziarna przypadkowo
zorientowane

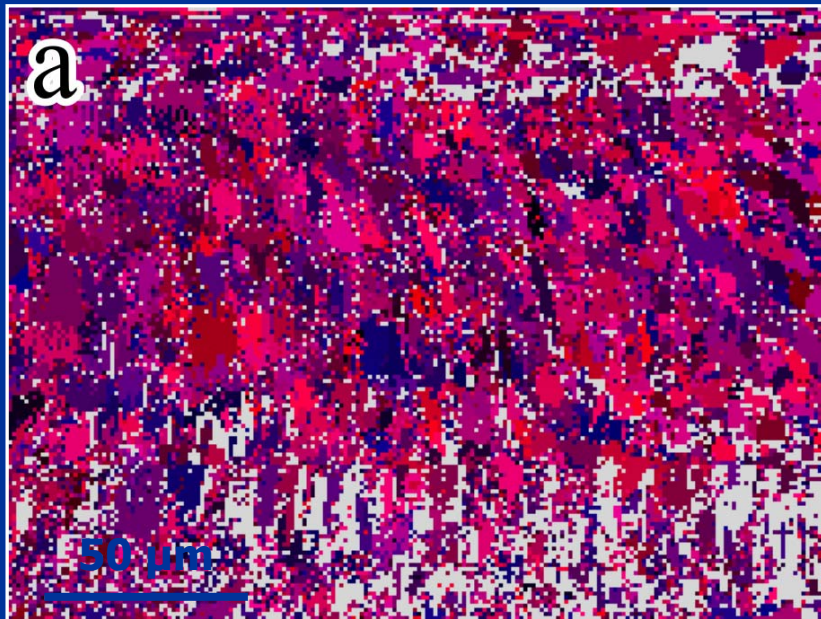

=20 μm; Map2; Step=0.5 μm; Grid240x177

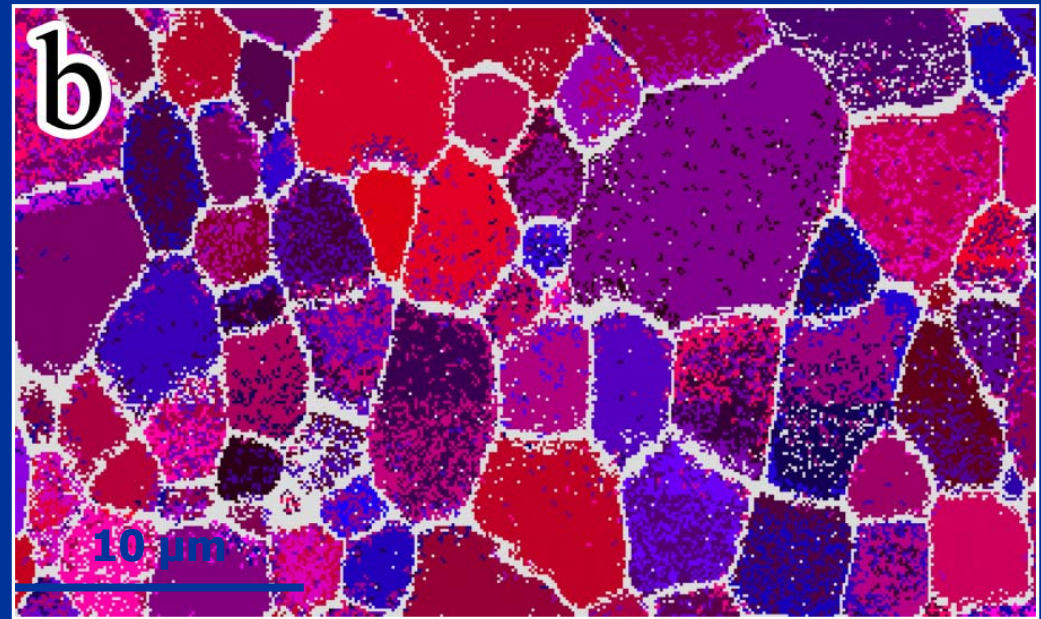

=50 μm; Map1; Step=0.5 μm; Grid240x177

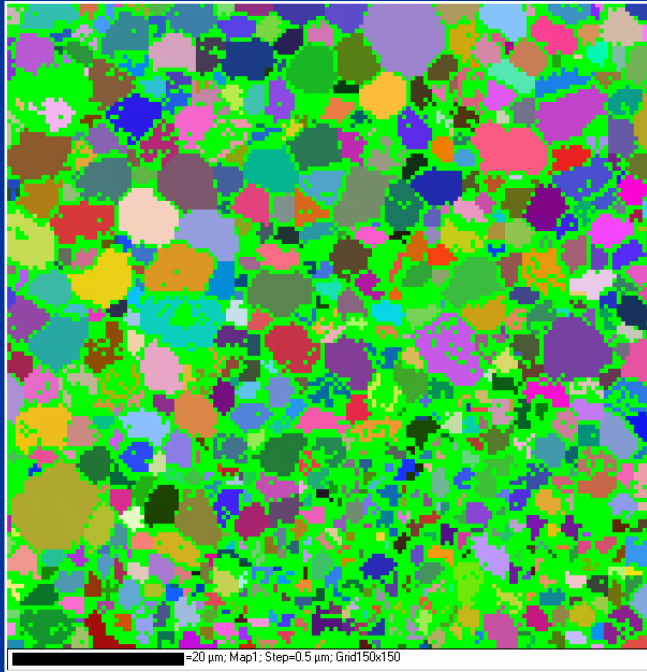
Mapy orientacji otrzymane dla nieprzewodzącego ZrO_2 o symetrii regularnej

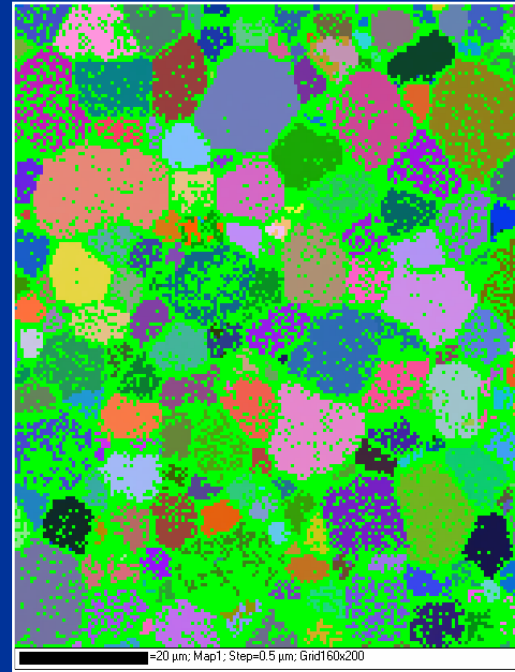
a) C-SEM
nieskompensowany
ładunek elektryczny

b) VP-SEM
skompensowany
ładunek elektryczny

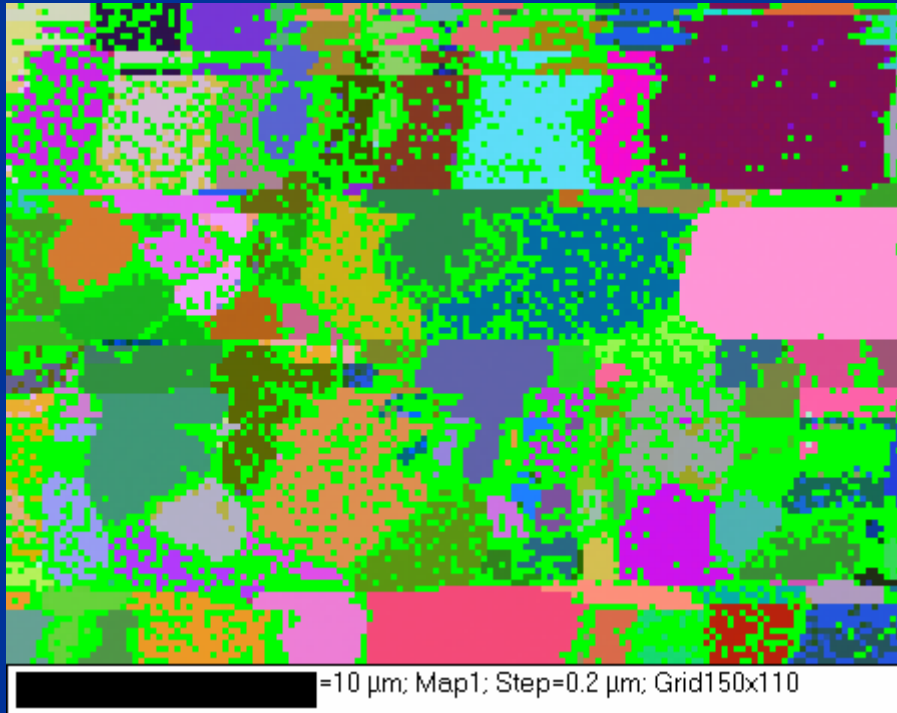

Al₂O₃ (cisnienie H₂O - 0.4 mbar)

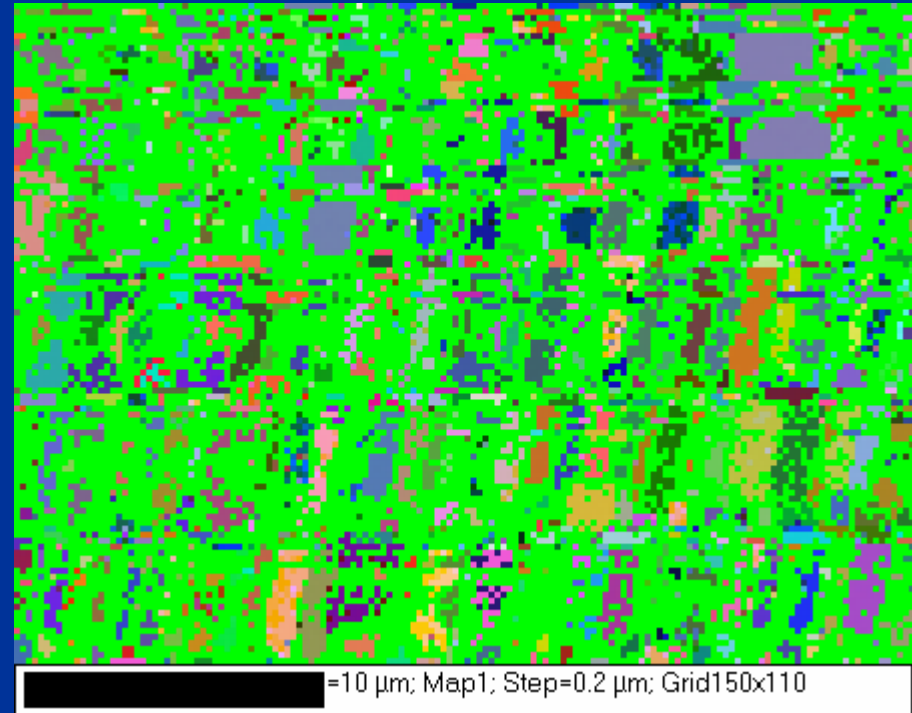

Al₂O₃ (cisnienie H₂O - 1.33 mbar)

Gdy ciśnienie gazu jest za niskie....

gruboziarnisty Al₂O₃

drobnoziarnisty Al₂O₃

Gdy ciśnienie jest za niskie w LV-SEM:

ładunek elektryczny nie jest całkowicie skompensowany